ORAS
Kiek debesuota, vėsiau.
Saulė teka 5:59, leidžiasi 7:50.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Antradienis, Rugpiūčio-August 17 d., 1954 m. | Price 5c | 193

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

EUROPOS GYNYBA SUTINKA NAUJUS PAVOJUS

DOKUMENTAI, KURIE LIEČIA LIETUVĄ

Kaip du plėšikai dalinosi Rytų Europa

Vakar pateikėme dalį 1918—1945 metų laikotarpio Vokietijos užsienio politikos dokumentų, kurie parodo, kaip vokiečiai stengėsi 1939 m. įvelti Lietuvą į karą su Lenkija dėl Vilniaus. Tuometinis Lietuvos ministeris pirmininkas Černius Vokietijos įgal. ministeriui Kaune pareiškė, kad, nors Lietuva ir laiko Vilniaus sritį Lenkijos okupuota, ji negali atsisakyti neutralumo. Tolimesnė šio dokumentinio straipsnio dalis parodo, kaip Antrojo Pasaulinio karo pradžioje du didieji plėšikai — Vokietija ir Sovietų Sąjunga — dalinosi Rytų Europos valstybių žemėmis.

Dok. Nr. 84: Woermann (Vok. Užs. R. M-jos Politinio Departamento Direktorius) rašo išbaręs Škirpą už tai, kad po slaptų pasikalbėjimų Vilniaus klausimu buvę įsakyta Lietuvos ministrams Prancūzijoje ir Anglijoje pranešti toms vyriausybėms, kad esą į Lietuvos vyriausybę buvęs daromas didžiausias spaudimas. Vokiečiams esą visai nesvarbu, ar Lietuva gaus Vilnių, ar ne. Į Škirpos klausimą, ar jau esą nustatyta Vokietijos-Sovietų Sąjungos demarkacijos linija, Woerman atsakęs negalįs atsakyti. Į tolimesnį Škirpos klausimą, ar esą nėra pavojaus vokiečių-rusų susidūrimo, Woermann atsakęs, kad tas klausimas nevietoje (abwegig) ir tuo pasikalbėjimą nutraukęs.

Tarp Lietuvą liečiančių dokumentų yra Lietuvos-Vokietijos apsigynimo sutarties tekstas, kurio data — 1939 m. rugsėjo 20 d. Tai, matomai, sutarties projektas dar iš tų laikų, kai Lietuva Hitlerio-Stalino susitarime buvo priskirta Vokietijos "įtakos sferai". Tos "sutarties" pirmas paragrafas taip skamba: "Nepažeidžiant jos nepriklausomybės, kaip valstybės, Lietuva pasiduoda Vokiečių Reicho protekcijai" .

Bet hitlerinė Vokietija nebespėjo šios sutarties primesti Lietuvai, nes, kaip iš griežtai slaptos spalio 7 d. instrukcijos Vokietijos ministrams Estijoje, Latvijoje ir Suomijoje matyti (Dok. Nr. 213), naujam 1939 m. rugsėjo 28 d. slaptam susitarime Lietuva irgi pervesta Sov. Sąjungos "įtakos sferai".

Mat, jau rugsėjo 25 d. Stalinas buvo pareiškęs Vokietijos ambasadoriui Maskvoje, kad būtų klaidinga palikti bet kokią nepriklausomą Lenkiją ir kad teritorija į rytus nuo demarkacijos linijos su Varšuvos ir Liublino provincijomis būtų prijungtos prie Vokietijos, už tai atiduodant Sov. Sąjungai Lietuvą. Stalino pasiūlymas, kaip iš susitarimo matyti, buvo priimtas (Dok. Nr. 131).

Tarp daugelio hitlerinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos santykius vaizduojančių dokumentų krinta į akis vienos ir kitos pusės pastangos agresijos žygius pridengti žmoniškumo skraiste ir kartu parodyti draugiškumą. Pavyzdžiui, rugs. 9 d. Molotovas sveikina Vokietijos ambasadorių Maskvoje ryšium su įžengimu į Varšuvą (Dok. Nr. 35). Rugsėjo 10 d. Vokietijos ambasadorius Maskvoje Schulenburg praneša, kad pasikalbėjime su Molotovu pastarasis skundžiasi, kad netikėtai greitas Lenkijos pakrikimas statąs Rusiją į keblią padėtį, nes jos armija žygiui prieš Lenkiją nevisai paruošta, nors jis daręs viską kas galima tam pagreitinti. Toliau Molotovas aiškina Schulenburg'ui, kad Sov. Sąjunga nenori masėm pasirodyti agresoriu, todėl skelbsianti einanti į Lenkiją apsaugoti ukrainiečių ir gudų, kuriems gresią vokiečių pavojus. Nors ir karti ši piliulė vokiečiams, bet Schulenburg ją prarijo (Dok. Nr. 46).

Iš visos eilės kitų dokumentų ryškiai matosi, kaip du plėšikai dalinasi grobiu, kiekvienas dėdamas pastangas išvengti plėšiko titulo.

L. G. K.

IŠ VISO PASAULIO

* * *

Indija graso Portugalijai

NEW DELHI. — Nors Indijos nepriklausomybės šventės proga nacionalistų bandymai paimti valdžią miniatūrinėse Portugalijos kolonijose — Goa, Damao ir Diu — nepasisekė, bet New Delhi kalbėdamas 100,000 miniai Indijos premjeras Nehru pareiškė: "1947 m. iškovota Indijos laisvė nebus pilna tol, kol svetimieji pavergėjai nebus išmesti iš Indijos teritorijos".

Prancūzai įsiveržė į "šventąjį" miestą

PEZ. PRANCŪZŲ MAROKAS. — Keturi prancūzų kariuomenės batalijonai įžengė į "šventąją" miesto dalį, ieškodami riaušininkų, kurie čia slapstosi. 135 įtartini buvo suimti. Kareiviai pasipriešinimo nesulaukė. Manoma, kad dauguma sabotažo veiksmų, kurie paskutiniais mėnesiais labai dažnai pasitaiko Maroke, būna suorganizuota šioje "netikintiesiems" uždarytoje mahometoniškoje Pez miesto dalyje.

Naujas S. Rhee planas

SEOUL. — Grįžęs iš Amerikos Pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee kelių dešimčių tūkstančių miniai pareiškė, kad jis turi "naują planą" išvyti komunistams iš Šiaurės Korėjos. Pietų Korėjos tautinės šventės proga minia žygiavo Seoul gatvėmis ir šukavo: "Išgelbėkime savo badaujančius brolius Šiaurės Korėjoje".

Konstitucinis prezidentas

ASUNCION, Paragvajus. — Gen. Alfredo Stroessner, Paragvajaus ginkluotų jėgų viršininkas, pasiskelbė konstituciniu respublikos prezidentu. Š. m. gegužės mėn. jis suruošdamas krašte perversmą, paėmė vyriausią valdžią į savo rankas.

Kovos už Kiprą

ATĖNAI. — 6,000 Atėnų universiteto studentų iškilmingai prisiekė "kovoti už Kipro salą". Graikijos pastangos atgauti iš anglų Kiprą sustiprėjo po britų nutarimo pasitraukti iš Suezo.

Apklausinės pabėgusius šnipus

WASHINGTONAS. — Apie pustuzinis sovietų šnipų, kurie po Berijos sušaudymo pabėgo į Vakarus, netrukus bus apklausinėjami specialaus senato komiteto. Iki šiol jų išduotos paslaptys buvo žinomos tik JAV saugumo organams.

Vienas svarbiausių pabėgusių raudonųjų šnipų yra Juryj Rastvorov, kuris šių metų pradžioje paspruko iš sovietų misijos Tokio mieste. Jis suteikė daug žinių apie rusų suorganizuotą špionažo sistemą Japonijoje ir kitose Aizjos valstybėse.

Senatas apkarpė pagalbą užsieniui

WASHINGTONAS. — JAV senatas priėmė bilių, pagal kurį pagalba užsieniui sieks $2,790,816. Prezidento Eisenhowerio projektu pagalba užsieniui turėjo būti 650 milijonų dolerių didesnė.

Neskuba tartis su sovietais

LONDONAS. — JAV, Anglija ir Prancūzija nutarė dar palaukti dėl sovietų pasiūlytos Keturių Didžiųjų konferencijos Vokietijos ir Europos saugumo klausimais. Laukiama, ką nubalsuos Prancūzijos parlamentas Europos gynybos reikalu ir tik tada bus svarstoma, ar sėsti su sovietais prie pasitarimų stalo.

Evakuojami antikomunistai

MANILA. — JAV oro laivynas pradėjo antikomunistų evakuaciją iš komunistams atitekusio Vietmino. Spėjama, kad norinčių vykti į prancūzų valdomas sritis susidarys nuo 100,000 iki ketvirčio milijono.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

PHILADELPHIA, PA. — Teismas nusprendė, kad devyni komunistai yra kalti pagal Smith aktą. Vadinasi, jie darė sąmokslą šio krašto valdžią nuversti. Nuteistieji iš kairės į dešinę sėdi: Benjamin Weiss, Joseph Roberto, Walter Lowenfees ir Joseph Kuzma; iš kairės į dešinę stovi: Robert Klonsky, Sherman Labovitz, Chick Katz, Dave Davis ir Thomas Nabried.

GLOSTO ANGLUS, BET PUOLA AMERIKONUS

Britų delegacija iškilmingai sutinkama Kinijoje

PEIPINGAS. — Britų darbo partijos delegacija, kuriai vadovauja Clement R. Attlee, buvo pagerbta iškilmingomis vaišėmis, kurias iškėlė raudonosios Kinijos premjeras Chou En-Lai.

Vėliau britų delegatai turėjo pasitarimą su Kinijos vyriausybės nariais prekybos ir politiniais klausimais. Kinijos vyriausybės galva Mao Tse-tungas delegaciją priėmė vėliau, spėjama, ateinančią savaitę.

Korespondentų pranešimu, darbiečių delegacija visur Kinijoje sutinkama labai draugiškai. Kinų vyriausybės pareigūnai leidosi su ja į diskusijas net naujosios konstitucijos, kurią Kinijoje žadama netrukus įvesti, reikalu.

Iš Peipingo britų delegacija vyksta į Mandžūriją, kur praleis keletą dienų. Vėliau numato aplankyti Šanhajų ir kitus Kinijos miestus.

Visi raudonosios Kinijos laikraščiai spausdina žymiose vietose pranešimus apie britų vizitą ir iškelia reikalą "tęsti Anglijos-Kinijos prekybos tradicijas, kurios yra labai senos".

Bet britų delegacijos lankymosi proga kinų laikraščiai nevengia pulti Amerikos, "kuri kontroliuoja Tolimųjų Rytų vandenis, įgalindama Chiang Kai-Sheko išdavikus trukdyti normalų laivų plaukiojimą". Kinų raudonieji kiekviena proga bando įrodinėti, kad visų neramumų Azijoje šaltinį sudaro Amerikos politikų pastangos kelti nesantiką.

Britų delegacijos atvykimo proga Peipingo radijas aštriais žodžiais užatakavo Ameriką už kišimąsį į Formozos reikalus, už normalios prekybos tarp Kinijos ir Britanijos trukdymą ir už organizavimą "agresyvaus bloko" Azijoje.

Stebėtojai teigia, kad darbiečių kelionė po Kiniją gali pasitarnauti komunistų propagandai. Iš vienos pusės iškeldami "taikaus sugyvenimo" su Vakarais mintį, o iš kitos—puldami "agresingą" Amerikos politiką, kinai tikisi dar padidinti nesutarimus, kurie ne vienoje srityje pasitaiko tarp Amerikos ir Europos valstybių Tolimųjų Rytų klausimais.

NUTRAUKS ALGAS

American Airlines graso nutraukti algas 16,000 pilotų, jeigu nepasibaigs streikas, kuris paraližuoja susisiekimą.

Siekia įvesti pamokas apie komunizmą

CHICAGA. — Amerikos Advokatų Sąjungos suvažiavime federalinis JAV teisėjas Harold R. Medina, kuris 11 Amerikos komunistų vadų yra nuteisęs kalėjimu, pareiškė, kad JAV senato vienbalsiai priimtas nutarimas uždrausti komunistų partiją yra "neamerikoniškas žygis".

Teisėjo nuomone, ištisų grupių pasmerkimas, neatsižvelgiant į tai, ką atskiras individas yra padaręs, neattitinka Amerikos tradicijoms.

Teisėjas Medina prisideda prie idėjos, kad Amerikos mokyklose būtų įvestos pamokos apie komunizmą ir kad būtų suteikta galimybė Amerikos visuomenei pažinti komunizmą iš objektyvių šaltinių.

Idėja įvesti pamokas apie komunizmą Amerikoje jau seniai svarstoma, nors kartais pasireiškia balsų, kurie linkę šį reiškinį laikyti subversyviu. Amerikos Advokatų Sąjunga pritaria, kad "komunizmo praktika ir teorija būtų dėstoma mokyklose, ir kad būtų duota proga klausytojams palyginti komunizmo diktatūrines priemones su liberalinėse demokratijose viešpataujančia laisve. Šitoks palyginimas visada išeitų demokratijų naudai, nes bolševikinėje sistemoje gyvenančio piliečio laisvės ir privilegijos yra daug siauresnio pobūdžio, negu Vakarų valstybių piliečių.

Advokatų sąjungos specialus komitetas šį sumanymą atitinkamai suformuluos ir pateiks suvažiavimui svarstyti.

Rengiasi pažaboti perkūną

SEATTLE, Wash. — Išgarsėjęs meteorologas Vincent J. Schaefer aeronautikos inžinierių suvažiavime padarė pranešimą ryšium su numatomomis galimybėmis netolimoje ateity pažaboti perkūną (atseit, audras su perkūnija). Toje srityje jau esą daug kas padaryta. Svarbiausias uždavinys esąs toks: išblaškyti besiformuojančius audros su perkūnija debesis tam tikrų chemikalų pagalba. Tam tikslui jau yra naudojami sidabro su iodina mišinio kristalai.

Nutolinimas arba išblaškymas besiformuojančių audrų su perkūnija būtų nepaprastai svarbus dalykas aviacijos srity, kadangi dėl tų audrų pasitaiko nemažai avarijų su lėktuvais.

Iš latvių gyvenimo

Pasidavęs į vakariečių rankas buv. sovietų šnipų tinklo Australijoje vadas Petrovas specialiai tardymo komisijai patiekė ir sąrašą tų asmenų, kurie yra buvę sovietų slaptosios tarybos agentais. Latvių laikraštis "Latvija" plačiai aprašo atsitikimą su latvių advokatu A. Fridenbergu, kuris, anot Petrovo, jau 1940 metais, taigi per pirmąją okupaciją, palaikęs santykius su sovietų NKVD, vėliau ir Danijoje teikęs žinias, o paskiausiai Australijoje. Patsai Fridenbergas kategoriškai paneigė bet kokius santykius su Sovietais tiek Latvijoje, tiek Danijoje ir Australijoje.

E.

MENDES-FRANCE PROJEKTAI NESĖKMINGI

Europos Gynybos Bendruomenės realizavimas atitolinamas

PARYŽIUS. — Prancūzijos premjero Mendes-France pasiūlymas, kad net 17 Europos Gynybos Bendruomenės sutarties punktų būtų pakeisti, neranda pritarimo nei krašto viduje nei užsieny. Kai kurie Prancūzijos kabineto ministeriai po Mendes-France pareiškimo tuoj pat atsistatydino.

Dar didesnio pasmerkimo Mendes-France pasiūlymai susilaukia iš Didžiosios Britanijos ir Amerikos pusės. Šios valstybės laiko, kad dar kartą bandyti tartis su sovietais Vokietijos suvienijimo reikalu, kaip siūlo Prancūzijos premjeras, yra beprasmiška. Jų nuomone, reikia siekti, kad Prancūzijos parlamentas greičiau patvirtintų dabartinį Europos gynybos statutą ir kad būtų einama prie jo realizavimo.

Kiti Europos Gynybos Bendruomenės signitarai — Italija, Vakarų Vokietija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas — užima ne tokią griežtą poziciją Mendes-France projektų atžvilgiu, bet taip pat nesutinka su jo samprotavimais. Šių valstybių parlamentai jau patvirtino Europos gynybos sutartį ir dabar ją keisti būtų netikslu. Pagaliau, jos pakeitimas, kokį siūlo Mendes-France, ją gerokai susilpnintų ir suvėluotų jos įgyvendinimą.

Svarbesni Mendes-France siūlomi pakeitimai yra šie: jokiu atveju Vokietijos, kuri yra Eur. Gyn. Bendr. narys, kariuomenė negali stacionuoti Prancūzijos teritorijoje; jei Amerika ir Anglija ištraukia savo kariuomenes iš Europos, tai sutartis automatiškai nustoja galios; Vakarų ir Rytų Vokietijai susivienijus, sutartis automatiškai negalioja ir t.t.

Komentuodami Mendes-France pasiūlymus ir jų atmetimą, Amerika ir Anglija galvoja, kad šis Prancūzijos premjero išsišokimas padeda sovietams įgyvendinti jų siekimą sugriauti Europos Gynybos Bendruomenės realizavimą. Sutarties esmės pakeitimo projektu Mendes-Frances sudarė pagrindą naujiems ginčams ir naujiems pasiūlymams, kurie nedvejotinai atitolina Europos Gynybos Bendruomenės sutarties įgyvendinimą.

Net ir tuo atveju, jeigu Mendes-France kabinetas sugriūtų ir jeigu susidarytų nauja Prancūzijos vyriausybė, vargu, ar dabartinis sutarties pobūdis, kuri patvirtino dauguma jame dalyvaujančių valstybių, susilauktų Prancūzijos parlamento aprobacijos.

Mirė Hugo Eckener

BONNA, Vokietija. — Friedrichschafene, prie Constance ežero, mirė Dr. Hugo Eckener, cepelinų skraidymo pionierius. Mirė jis sulaukęs 86 metų amžiaus nuo širdies smūgio.

Dr. Eckener vadovavo šimtui su viršum cepelino skridimų. 1924 m. spalio 15 d. jo vadovaujamas cepelinas ZR-3 iš Vokietijos atskrido į New Yorką. Tai buvo pirmas Atlanto vandenyno perskridimas cepelinu.

Iš pradžių Dr. Eckener labai skeptiškai žiūrėjo į cepelinus. Bet po to, kai susitiko ir išsiaiškino su cepelinų išradėju grafu Ferdinand Zeppelin, jis pasidarė dideliu orlaivių šalininku. Su cepelinu jis apskrido aplink pasaulį ir ilgai buvo įsitikinęs, kad cepelinai pirmaus aviacijoje. Tačiau prieš kokius metus jis, pagaliau, priėjo išvadą, kad cepelinai neturi jokių šansų nukonkuruoti sprausminius lėktuvus.

Gaisras paskatino bėgti kalinius

KINGSTON. — Praėjusią savaitę kilęs vietos kalėjime gaisras, kuris sunaikino pagrindines patalpas, paskatino kalinius pagalvoti apie išsilaisvinimą. Po gaisro jie buvo apgyvendinti dirbtuvėse. Bet tuoj sukėlė riaušes, kurių metu pradėjo padeginėti kitas patalpas ir visus daiktus, kurie tik dega.

Kalinių malšinime dalyvauja prižiūrėtojai, policija ir kariuomenė. Kariuomenė buvo priversta pavartoti šaunamus ginklus, nos teigiama, kad buvo šaudoma tik pagasdinimui. Sužeisti du prižiūrėtojai ir trys kaliniai.

Viso nuostolių padaryta daugiau, negu milijonui dolerių. Kalėjimo viršininkas pareiškė, kad pirmasis gaisras paskatino kalinius imtis "desperatiškų priemonių", nes jie tikėjosi galėsią lengvai pabėgti.

Liet. Bendr. rinkimai Vokietijoje

Šių metų rugpiūčio 1 dieną Vak. Vokietijoje įvyko rinkimai į Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybą. Suvestiniais duomenimis gavo balsų ir skaitosi išrinkti į Krašto Tarybą šie asmenys:

1) Kun. A. Keleris 1,251, 2) Inž. Pr. Zundė 1,111, 3) Tėv. Bernatonis 996, 4) Vikt. Gailius 930, 5) Dr. J. Grinius 921, 6) E. Simonaitis 883, 7) J. Glemža 832, 8) E. Žilius 814, 9) Kun. Bunga 730, 10) Kun. Aviža 670, 11) J. Venckus 670, 12) J. Kriščiūnas 669. Kandidatais išrinkti: Vl. Raišys, Apyrubis ir J. Bataitis.

Rinkimuose dalyvavo palyginamai aukštas rinkikų nuošimtis, tačiau didelė balsavusiųjų dalis nepasinaudojo savo teise rinkti 12 kandidatų ir įrašė į balsavimo lakštelius tik po kelis, jiems labiau žinomus kandidatus.

E.

Kerstenas apie Gvatemalą

MILWAUKEE. — Kalbėdamas prekybininkams kongresmanas Kerstenas, kuris vadovauja kongreso komitetui, tyrinėjančiam Rytų Europos subolševikinimo aplinkybes, pareiškė, kad ateity bus tyrinėjamos ir sovietų pastangos įsigalėtų Lotynų Amerikoje.

Iškeldamas paskutinius įvykius Gvatemaloje, jis teigė turįs "slaptus dokumentus", įrodančius, kad prezidento Jacob Arbenz Guzman vyriausybė, kuri neseniai buvo nuversta Gvatemaloje sukilėlių, buvo visiškoje Kremliaus kontrolėje.

MONTREALIO ŽINIOS

Organizacinis gyvenimas

Juo tolyn, juo organizacinis gyvenimas eina silpnyn. Veikloj gyvumo nesijaučia. Vasaros parengimų skaičius mažėja. Tai jaučia ir nusiskundžia ne tik organizacijų veikėjai, bet ir pavieniai, tautiniams reikalams jautresnieji tautiečiai.

Darbo frontas

Kaip ir praėjusiais mėnesiais, nežiūrint, kad vasara persirito ir į antrąją pusę, gerėjimo žymių nesimato. Bedarbių skaičius šiuo metu Montrealio miešte siekia 36,000. Vyrų 24,000 ir moterų 12,000. Visoje Kanadoje yra 185,000 nedirbančių ir 106,000 turinčių darbą, bet laikinai nedirbančių. 345,000 dirba nepilną laiką.

Šiais metais, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laiku, dirbančiųjų skaičius yra toks: 1953 m. 5,392,000, 1954 m. 5,462,000. Iš pastarojo skaičiaus 88,4% dirba pilną laiką.

Kaip paprastai, vasarą Kanadon imigracija padidėja. Taip ir šiemet. Imigracijos dėka vasaros periode padidėjo dirbančiųjų skaičius net 70,000, kaip pareitais metais tas pat skaičius padidėjo tik 64,000.

Iš bendro Kanados gyventojų skaičiaus per 15 milijonų, 4,778,000 kanadiečių neįeina ir dirbančiųjų skaičių, tai pensininkai, namų šeimininkės, vaikai ir mokiniai.

Nors ir trumpai peržvelgus šiuos skaičius, dar nesimato depresijos žymių. O pastudijavus smulkiau Kanados ekonominę statistiką, gaunasi visai nebauginantis vaizdas. Bet neturintiems darbo sausa statistika duonos neduoda.

Deficitai

Didžiosios Kanados geležinkelių kompanijos, kaip Canada Pacific ir Canada National Railway, skelbia žymius pelnų sumažejimus. Nuo šių dviejų neatsilieka ir didžioji mėsos gamintoja — Canada Packers Ltd. kompanija. Dėl jų skelbiamų pelnų sumažėjimo reikia pareikšti ir tam tikro rezervuotumo. Pirmiausia, šiais metais ir net šiomis dienomis šių kompanijų baigiasi kontraktai su darbo unijomis. Antra, jos visos vykdo didelius remonto, statybos ir naujų mašinų įsigijimus. Tiems tikslams išleidžiamas sumas nurašo į išlaidų pozicijas, nors faktiškai tai yra turto padidėjimas.

Bet Montrealio transporto kompanija jau keli mėnesiai eina į deficitą, nes ir pervežamų keleivių skaičius mažėja. Pav. 1954 m. birželio mėn. pervežta keleivių 26,621,853; o 1953 m. birželio mėn. pervežta 27,986,349. Tai reiškia, palyginus su praėjusiais metais, kad keleivių skaičius sumažėjo 4,88%. O š. m. septyni mėnesiai davė keleivių sumažėjimą 4,96%. Todėl š. m. birželio mėn. deficitas siekia 178,194 dolerius ir 4 centus. Darosi aišku, kad tokia padėtis negalės ilgai tęstis. Teks ieškoti būdų kaip išvengti deficito, o tam lengviausias kelias, — darbininko kišenė — pakėlimas fero.

Apsėtieji plotai sumažėjo

Dėl sunkumo parduoti kviečių ir miežių derlių smarkiai sumažėjo jų auginimas, — mažinamas sėjimo plotas. Pr. metais kviečiais buvo apsėta 25, 512,600 akrų, o šiais metais jau tik 24,266,800 akrų. Miežiais pr. m. buvo apsėta 8,911,100 akrų, o šiais metais tik 1,031,200 akrų. Bendrai paėmus, apsėjamasis plotas žymiai yra sumažintas.

Atlyginimai

Palyginus su š. m. gegužės mėn. atlyginimas, vidutiniai imant, yra sumažėjęs 71 centu. Indiustrijoje vidutinė alga birželio mėn. buvo $58,44 savaitei.

Pragyvenimo indeksas, palyginus su pr. m. birželio mėn., pakilo 2,3%. Maisto produktai, išskyrus mėsos gaminius, atpigo, bet mėsa ir gyvenamųjų patalpų kainos pakilo.

Gyvenamųjų namų statyba eina gana sparčiai, bet būtų trūkumas didėja daug greičiau, o kartu su tuo didėjimu kyla ir nuomos.

Vasaros aikštelė

Tai pirmas Kanados-Montrealio lietuviams įvykis. Nek. Pras. vienuolės Montrealyje nuo liepos 1 iki 30 d. d. atidarė vaikams vasaros aikštelę. Tai džiugus ir sveikintinas įvykis. Vaikai per tą mėnesį laiko buvo ištraukti iš miesto triukšmo ir gatvių. Buvo jie gražiai prižiūrimi. Aplankė, vienuolių lydimi, daug miesto gražių ir įdomių vietų. Buvo jiems priminta tėvynė ir padarytas didelis progresas lietuvių kalbos vartojime. Tai vaikai pasiekė per tą mėnesį laiko daug daugiau nei per metus šeštadieninėje mokykloje.

Be to džiaugsmo vaikams, kiek nervų suraminimo suteikta ir jų tėvams. Nes kiekviena motina galėjo ramiai dirbti fabrike, žinodama, kad jos vaikai yra geroje priežiūroje.

Liepos mėn. 30 d. aikštelės užbaigimo dieną, buvo jos lankytojų pasirodymas. Gražiai padainuota lietuviškų dainelių. Vaikams priminta ir mūsų tėvynės kančios — spaudos draudimo laikotarpis. Pagal jų amžių, suvaidinta Čiurlionienės-Kymantaitės drama "Aušros Sūnūs".

Tikrai reikia stebėtis tų vienuolių nepamiršimu ir tėvynės, ką jos nepagailėjo perteikti ir vaikučiams.

Bet Montrealio lietuviai šį įvykį sutiko ne su entuziazmu. Vasaros aikštelė lankė tik iki 30 vaikučių. O kur kiti buvo?

Bet tikėkime, kad kitais metais tas skaičius žymiai padidės.

Bažnyčios statyba

A. V. parapijos bažnyčia, nors parapiečiams ir neentuziastingai remiant, eina pirmyn. Reikia tikėtis, kad jei ir aukų nebus sukelta daugiau, bet numatytu terminu bažnyčia stosis. Ir nėra ko stebėtis: ją administruoja turtingasis jėzuitų ordinas.

Ruošiasi rinkimams

PLB Kanados Krašto Valdyba ruošiasi naujos Kr. Tarybos rinkimams. Tam tikslui ir Montrealyje iš kakiurių organizacijų sudarytas rinkiminis komitetas.

Šalpos reikalai

Šalpos darbai nelabai juda pirmyn. Tiek tremtinių šalpa, tiek ir gimnazijos rėmimas silpnėja. Tam yra dvi, viena kitai priešingos, priežastys. Tai vieno kito netekimas darbo ir — gal pati svarbiausia priežastis — tai buv. tremtinių ekonominis sustiprėjimas.

Gaila, kad taip darosi. Buvę bendro likimo bedaliai, sugrūsti lageriuose ir nemaistinga sriuba samčiu maitinti, užmiršta savo brolius, dar nelaimingesnius kaip jie. Taip pat pamiršta ir dargi neteisingai niekina buv. savo geradarį Balfą.

Pagiris

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Viceprezidentas Richard M. Nixon su šešiais komiteto nariais, kuriuos jis paskyrė kaltinimams prieš sen. McCarthy ištirti. Sėdi (iš kairės į dešinę): sen. Arthur V. Watkins, Nixon ir sen. Edwin Johnson. Stovi (iš kairės į dešinę): sen. Francis Case, sen. Frank Carlson, sen. John C. Stennis ir sen. Sam J. Ervin, Jr.

Atsakymas į J. Buivydo tiradą

(Laisvoji Tribūna)

BROOKLYN, N. Y. — Gerbiamas "Naujienų" Redaktoriau, teiksitės duoti man vietos savo redaguojamame laikrašty atremti man daromus priekaištus.

Vyriausį priekaištą man meta, kad aš norėjau būti delegatu. Tas tiesa, — aš norėjau būti delegatu, ir juo esu trečiu kartu išrinktas.

O kaip su J. Buivydu? Ar Tamsta nenorėjai būti delegatu? Tamsta norėjai būti delegatu ir dabar nori, ir aš nelaikau to prasižengimu.

Kai mes išrinkome Tamstą delegatu, iškilai kaip pyragas ant mielių. Pirmais metais susipykai su savo rėmėjais, susipykai beveik su visais darbininkais. Buvai kriaučių delegatas pirmą ir paskutinį kartą.

Jau septyni metai kaip Tamstos delegatavimo kadencija pasibaigė. Tamsta kandidatuoji kas metai į nežymius pareigūnus ir nė kartą nebuvai išrinktas. Ar tai nesako, kad neturi pasitikėjimo?

Kad galėtum paslėpti tą nepasitikėjimą, pasišovei ieškoti komunistų, įtarinėti Tysliavą, Ginkų, Tiškų, Glaveską. Jei tuo tiki, ką rašai, tai esi tikrai naivus. Tie senyvi žmonės savas ideologijas išlaikė desėtkus metų ir Tamsta nesigėdi juos įtarinėti.

Jonai Buivydai, buvai sekėjas komunistų, socialistų, sklokininkų ir vėl komunistų ir, pagaliau socialistų. Komunistai Tamstą iššlavė lauk, kriaučių tarpe visiškai subankrutavai, tikrų žinių neturiu kaip socialistuose.

Kai socialistai suruošia žieminį banketą, tai jame matome Buivydo išgalvotus komunistus: Tysliavą, Zaveską, Ubarą ir Kundrotą. Buivydas vaikščiodamas prašinėja žmones, kad neitų į socialistų parengimą. Šis faktas liudija, kad ir čia nekokie pietūs.

Šiuo ir baigiu

—Ch. Kundrota,
Kriaučių delegatas

Iš kur rekrūtuojasi komunistai Amerikoje?

Savaitinis žurnalas "Time" stato klausimą, iš kokių gyventojų sluoksnių ir kokio charakterio žmonės Amerikoje pasidaro komunistai arba jų simpatikai. Iškeldamas intelektualo William Howard Hinton, kuris neseniai buvo senato vidaus saugumo pakomitečio apklausinėjamas, atveją, jis duoda ir atsakymą. Esą komunistų galima susilaukti ne tik iš materialinian skurdan patekusių audringo charakterio ir kultūrinių tradicijų neturinčių žmonių tarpo, bet ir iš kitų sluogsnių. William H. Hinton'ui neteko kentėti skurdo, jis yra kilęs iš kultūringos šeimos ir neturi audringo charakterio, bet pasisako už komunistinį gyvenimo būdą. Žurnalas jį vadina "neteisingu keliu pasukusiu idealistu".

Liūdydami pakomitečiui Hinton'o mokyklos draugai, jį charakterizavo šitaip: "jis buvo vienas tų, kurie norėjo išgelbėti pasaulį". Hinton atvejas tuo įdomus, kad jis nuo 1945 iki 1953 metų gyveno ir dirbo Kinijoje, kurios gyvenimą tariamai gerai pažįstąs. Kinijoje jam teko dirbti įvairiose srityse: būti protestantų misijos pareigūnu, UNRRA pareigūnu, filmų demonstratorium, traktorių naudojimo instruktorium ir kt. Atsakinėdamas į pakomitečio klausimus, jis pareiškė, kad prieš revoliuciją Kinijoje "žemė priklausė didiesiems turčiams, o paprasti žmonės badavo". Gi porevoliucinį gyvenimą jis gyrė: esą prekės pasidarė prieinamos paprastiems žmonėms, o valdžios pareigūnai noriai dirbo laukų darbus. —

Į daugelį klausimų Hinton neatsakinėjo, remdamasis "penktuoju paragrafu". Jis bijąsis, kad jo atsakymai jį galį inkriminuoti. Apie savo seserį, kuri ir šiuo metu dirba komunistinėje Kinijoje su savo vyru, jis taip pat nieko nekalba. 1953 m. grįžęs iš Kinijos, jis daug važinėjo po Ameriką ir skaitė paskaitas, kurios buvo prokomunistinės.

Žurnalo nuomone, Hinton atvejas yra būdingas. Jis nevadina savęs komunistu, bet jo pažiūros yra diametraliai priešingos viešajai Amerikos žmonių nuomonei. Žurnalas cituodamas vieno Hinton kaimyno laišką, padaro tokias išvadas: "Vienintelis atsakymas, kuris taip pat pakankamai neišaiškina tokio žmogaus galvojimo, yra tas, kad komunizmo siūlais apnarpliotas individas pasidaro geležine uždanga atskirtas nuo amžinųjų tiesų. Kokios amžinosios tiesos šį kartą turimos omenyje, žurnalas nepasako.

D. JURJONO namų ruošos reikmenų ir dovanų KRAUTUVĖ
3524 SOUTH HALSTED STREET Telefonas: BISHOP 7-3371
Pasiūlo savo gerbiamiems vartotojams: Sienoms klijuoti popierių, pradedant nuo 30 centų voleliui; Dažų, tinkamų dažyti medį, mūrą ir cementą iš vidaus ir iš oro, pradedant $2.00 galionui; Įvairių indų vartojimui ir dovanoms; Valymo priemonių žemiausiomis kainomis. Krautuvė atdara darbo dienomis įprastomis valandomis ir sekm. nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai. sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

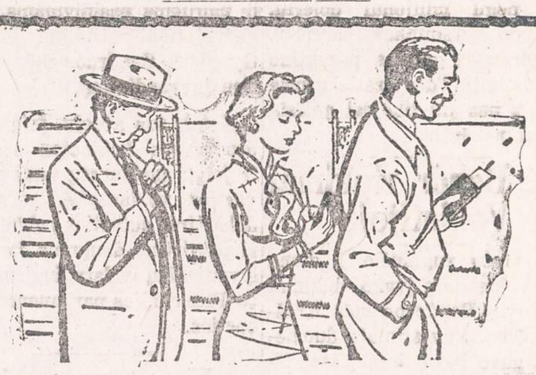

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!
Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMĄ VIETA AUTOMOBILIAMS.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINCS and LOAN ASS'N
6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

PETER AMERIO
Concrete Contractor
Plastering and Repairs
Experienced, reliable work
Chicago & Suburbs
Phone RAdcliffe 3-6017

Authorized Hudson Dealer
Since 1934
Ask for "Lee"
GLASNER BROS.
410 N. Burlington
FI 2-0514
LA GRANGE, ILLINOIS
Guaranted used autos

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

A & Z
AUTO DAŽYMAS
Visa nauja ultra moderni dažymo dirbtuvė išpildanti —
UŽSAKOMUS AUTO DAŽYMO DARBUS TIK UŽ $49.50
Auto stiklai įdedami Tamstų mašinon Tamstoms belaukiant! Visas automobilio pataisų darbas — su kuzavo darbu imtinai.
Kreipkitės į A & Z norėdami geriausio darbo savo mašinai.
3525 North Harlem Ave.
Tel. SPring 7-6878

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

NERVINĖ
Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

SPORTO PASAULIS

Redaguoja: REDAKC. KOLEKTYVAS

Atsak. Redaktorius: BR. KETURAKIS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
5647 S. Rockwell St., Chicago, Ill. arba 2325 S. 11th St., Milwaukee, Wis.

Žaidynėms Toronte besiruošiant

(Pasikalbėjimas su IV-jų žaidynių Organ. Komiteto pirm. p. Pr. Bernecku)

Š. m. rugsėjo 4-6 d. Toronte įvyksta IV-tosios šiaurės Amerikos sportinės žaidynės. Supažindinti sportininkus ir sporto visuomenę su žaidynių pasirengimu, Sporto Pasaulio bendradarbis kreipėsi į minimų žaidynių organizacinio k-to pirm-ką p. Pr. Bernecką su keletu klausimų į kuriuos pirmininkas atsakė.

1. Kaip ir kokiais pagrindais sudarytas Organizacinis Komitetas IV-sioms Šiaur. Amerikos Lietuvių Sporto žaidynėms pravesti?

— Sporto klubo "Vytis" valdyba gavusi FASK-to pavedimą IV-sias žaidynes pravesti Toronte priėmė ir sudarė garbės, organizacinį ir varžybinį komitetus. Organizacinis k-tas buvo sudarytas daugiausia iš klubo valdybos arba jos kandidatų, kurie yra tinkami ir gali pavesti laiką organizaciniams reikalams.

2. Ar, Tamstos įsitikinimu, Torontas yra patogus visais atžvilgiais panašaus masto parengimams pravesti?

— Torontas yra pati patogiausia vieta Kanadoje tokiems parengimams pravesti, kadangi jis yra tarp Hamiltono ir Montrealio — dviejų vietovių, kur reiškiasi sporto judėjimas ir kartu lengviau pasiekiamas svečiams iš JAV. Be to, Toronto lietuviai yra patys veikliausi sporto atžvilgiu.

3. Tomis pačiomis dienomis Toronte įvyksta ir "Kanados Lietuvių Diena". Ar manote, kad tam tikrose srityse nesusidarys dualizmo?

— Neturint dar tikslios Lietuvių Dienos programos, negalima tikrai tvirtinti, kad nesusidarys kokio nors dualizmo. Tačiau to, atrodo, nebus, o abu įvykiai — Lietuvių Diena ir sporto žaidynės, greičiau vienas kitą papildys.

4. Kokie santykiai Organizacinio K-to su Kanados L. Bendruomenės organais besiruošiant minėtai sp. šventei?

— Santykiai normalūs, tik dar nėra galutino išryškinimo, nes bendruomenė labai lėtai pradeda pasiruošimo darbus.

5. Kaip prisimename, žaidynėms Chicagoje pravesti FASK-to pirm. buvo kartu ir Organizacinio K-to p-ku. Toronte — ne taip. Tad kokia padėtis šių žaidynių atžvilgiu yra Kanados Sporto Apygardos p-ko, kuris kartu yra ir FASK-to įgaliotinis Kanados sporto reikalams prie Kanados Liet. Bendruomenės?

— FASK-to įgaliotinis yra savo keliu, o Organizacinis Komitetas vėl savo. Juk "Vytis" yra pravedėjas ir todėl išstatė savo žmones. FASK-to įgaliotinis, tarp kitko, glaudžiai bendradarbiauja su komitetu, ir kartu pasiima kai kurias pareigas.

6. Kokie santykiai Organizacinio K-to su FASK-tu?

— Santykiai tokie pat kaip ir tarp "Vyties" klubo ir FASK-to.

7. Kokiu būdu numatomas lėšų organizavimas žaidynėms?

— Paskola ir aukomis.

8. Ar visi Kanados lietuvių sp. kl. prisideda visokeriopa parama prie žaidynių organizavimo?

— Nesant dar registracijos žinių, neįmanoma į tai atsakyti, bet atrodo, kad visi dalyvaus.

9. Kaip reaguoja K. L. B-nės organai ir pati lietuvių visuomenė į šią būsimą jaunimo demonstraciją?

— Reakcijos iš K. L. B. organų ar lietuvių visuomenės dar nebuvo matyti.

10. Iš žaidynių Chicagoje, matėme, kad panašaus masto parengimas prie geros organizacijos, gali būti lengvai pravestas per dvi dienas (įskaitant visas sporto šakas, koncertą ir baigimo aktą).

Ar Toronte nebūtų (turint galvoje tolimų vietovių atvykstančius dalyvius ir svečius) įmanoma viską atlikti per dvi dienas? Jeigu ne — kokios tam priežastys?

— Toronte stengiamasi irgi viską pravesti per 2 dienas. O gera organizacija lemiamai priklausys nuo pačių dalyvių — punktualumo ir tvarkingumo atžvilgiu, ir taip pat sporto patalpų, kuriose bus stengiamasi koncentruoti visas žaidynes.

11. Kokiomis viltimis pradėjote šį didžiulį ir atsakomingą darbą?

— Su prityrimo viltimis. Torontas juk pravedė pirmąsias žaidynes patenkinamai, o dabar, jei pavyks gauti norimas patalpas ir aikštę, darbas bus lengvesnis.

12. Ko laukiate ir pageidaujate iš lietuvių visuomenės ir pačių sportininkų?

— Iš sportininkų — atvykimo ir tvarkingumo rungtynių atžvilgiu, iš visuomenės — susidomėjimo ir nors kuklios paramos; baigė pasikalbėjimą p. Pr. Berneckas. **Pr. M.**

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Adlai Stevenson (vidury) po pasimatymo su buvusiu JAV prezidentu atvyko į Omaha, Nebraska, kur jį pasitiko John Rosenblatt (kairėje) ir Demokratų nacionalio komiteto narys Boyle. Kalbėdamas surengtame mitinge, Stevenson pareiškė, jog Indokinijoje Amerikai buvo suduotas didelis smūgis. Be to, jis išreiškė nuomonę, kad lapkričio rinkimus republikonai pralaimės.

ALGIS SIRUTIS

Perkūniečiai kviečia pobūvin

Čikagos sp. klubas Perkūnas sportinio gyvenimo judėjime yra ne naujokų žingsniuose. Nors ir su dideliais nedatekliais ir kitais organizavimosi sunkumais šįmet mini kuklų penkmetį.

Klubo apyskaitinį kelią ir jo procentus bei gryną pelną tegul vertina sportinės srities akylesnieji žmonės, o mes ta proga norime pasirodyti kaip santūrūs lietuviškosios visuomenės nariai ir užuot daug aimanavę ar skundesi, kviečiame visus pobūvin.

Graži mintis ir sveikintinas perkūniečių žingsnis, kad vieton ieškojęs pigesnio finansinio apsidraudimo ir darbų reklamos, nutarė š. m. rugpiūčio 21 d. Lietuvių Auditorijos patalpose surengti glaudaus susibičiuliavimo viešnagę, kurios metu bus apžvelgta šio klubo sportinis įnašas į visą JAV lietuvių sportininkų judėjimą. Sportininkai uoliia dedasi prie šio kuklaus minėjimo suruošimo, kuris bus parodytas lyg ataskaitiniu dvigubu darbu: 1. Suruošimas apygardos lengv. atl. p-bių ir klubo draugiškos krepšinio ir tinklinio rungtynės su latviais (nesusitarus — Lituanica ar Gintaru) ir 2. Vakaru-pobūviu su užkandžiais ir dalinu pasilinksminimu, kurio paskirtis yra tikrai gražaus ir pagirtino tikslo.

Perkūniečiai turi nemažą šeimyną aktyviųjų, nors kartais jie (ypač varžyboms praėjus) ir neparodo reikiamo paslankumo visiems darbams atlikti, bet metinių žaidynių laiku — Perkūnas visada, bent ligi šiai dienai, kamuolio žaidimuose buvo svariausias vienetas. Šitą šeimynėlę, su keleta pažangesniųjų lengvaatletų (sveikiname jų prieauglį) nori "permesti" į IV-tųjų žaidynių kovos lauką — Torontą.

Jie nesiryžo ieškoti finansinės paramos aukų keliu, nors ir pravedimas rungtynių, kurias klubas apsiėmė atlikti išvakarėse išvykos į Kanadą, ypatingai apsunkina vadinamą "kasą", bet pasirinko solidarumo ir lietuviškumo kelią — talką.

Šion talkon, kuri bus rugtynių ir pobūvio metu, kviečiami visi sportinį jaunimą remiantieji čikagiečiai. Perkūniečių vaišės, žinoma, ūkiškai paruoštos, vienas antras žodis apžvalgos, nuoširdus susibičiuliavimas ir keletas suktinių, bus trumpa lietuviškos apraiškos paminėjimo valandėlė, bet rimtos ir gilios paskirties. Gautasis pelnas skiriamas kelionei į Toronto žaidynes. Tat būkite čikagiečiai nors savo sportininkų — Perkūno sp. kl. dalinais bičiuliais ir sutelkite jėgas jų išvykai IV-sioms žaidynėms.

P. S. Visais pobūvio reikalais kreiptis šiais adresais: Karpuška, 3622 W. 71 St. LUdlow 5-2337, Kriaučiūnas, 2502 W. 45th Pl. VI 7-7379 ir Kikilas, 8841 S. Paulina St. HI 5-5067.

Varžybų lauke

Britų imperijos žaidynėse 1 anglų myl. meisterio vardą laimėjo anglas Roger Bannister — 3:58,8 min. II-ju garsusis pasaulio rekordistas John Landy — 3:59,6 min.

Tour de France laimėtoju tapo prancūzas Bobet. Tai 41-sios lenktynės, kurių nuotolis — 4855 km. Bobet laikas 140:06:05 val. Šveicarai Kuebler (140:21:54) ir Schaer (140:27:51) garantavo k-dinį laimėjimą.

Bobet yra ir 1953 m. laimėtojas. Tokį dviejų metų laimėjimą T. de France istorijoj turi dar liuksemburgietis Frantz (1927 ir 1928 m.).

Geriausias marathhonistas Peters (anglas) per žaidynes Vancouvery buvo tiek išsisėmęs, kad Marathono bėgimą, tik 200 m. likus, nebaigė, nes net 7 kartus sugriuvo ir buvo išneštas iš aikštės, kaip apleidęs varžybų lauką, nors bėgimą vedė 15 min. skirtumu. Laimėtoju tapo airis McGhee — 2:39:36 v.

Vokietis Baehr šuoly į aukštį pasiekė 1,98 m. Geriausia pokarinė pasekmė.

Planuotos trejos futbolo rungtynės vengrų garsios k-dos Honved, o vėliau Voeroes Lobogo (raudonoji vėliava), baigėsi vokiečių nepasisekimu. Vengrai atsisakė atvykti, nors $6000 buvo jau sutarta sumokėti. Spėjama, kad įsikišo futbolo v-bė.

Motinos puls "kamikus"

Grupė motinų ruošiasi ateinantį mėnesį šaukti susirinkimą pulti "kamikams" ir šios rūšies žurnalams, kurie tvirkina jaunimą. Tos motinos yra susiorganizavusios į Citizens Committee for Better Juvenile Literature, kurios tikslas kovoti su nepadoria literatūra. Susirinkimas šaukiamas rugs. 14 d. Congress viešbuty, kur kviečiami atsilankyti atstovai organizacijų, besirūpinančių šia problema.

Tribūnos bokštelis

Klaidžiojantis riteris... E. Šulaitis, "beklaidžiodamas po Yakimos dykumas"... kaip jis pats rašo, atskubėjo savo vienminčiui J. Šoliūnui į pagalbą prieš "Spr. Pas." "užpuolėją (žiūr. Draugą š. m. birželio 25 d. V. R.). Visai natūralu yra kai kam padėti, tačiau šį kartą stebina E. Šulaičio, kuris apie spr. gyvenimą žino ir išmano tik iš laikraščių iškarpų, akiplėšiškumas. Klaidžiodamas po dykumas jis vertina buvusį suvažiavimą, atskaito moralus "Spr. Pas." bendradarbiams, buvusiems darbuotojams Lietuvoje, paglosto populiariuosius "jaunuosius spr. entuziastus" ir... įsikišęs "senmergės žalią rūtelę" (ten pat Draugo "Spr. Apžvalgoje" V. R.) į savo atlapą — dingsta.

Dėl suvažiavimo, kad jis pasibaigė "fiasco", jaunajam entuziastui galime pasakyti, kad iš tikrųjų jis pasibaigė fiasco kaip tik toje vietoje, kurioje kitas "entuziastas" — J. Šoliūnas prikišo savo pirštus. Būtent — revizijos komisijoje, kurioje J. Šoliūnas buvo. Rev. komisija nesugebėjo, atvirai kalbant — nemokėjo net revizijos padaryti. Gabūs pamokslininkai — entuziastai!

Dėl moralumo "Spr. Pas." bendradarbiams galima tik tiek pasakyti, kad jie rašydami dar iki šiol nebuvo pasikaišę "senmergės rūtelėmis" kaip kad Šulaitis. Dėl darbuotojo Lietuvoje, mes manome, kad nėra su Šulaičiu ir Ko, ko ginčytis, nes kada tie darbuotojai kūrė Nepr. Lietuvos sportinį gyvenimą, panašūs entuziastai a la Šoliūnas ir Šulaitis tuo laiku dar po stalu stati vaikščiojo. Tad ar yra prasmės kalbėti? Dėl "jaunųjų sporto entuziastų" visai kita kalba. Jeigu jaunieji prisimena ir skaito visus straipsnius, tai turėtų prisiminti pereitais metais Čikagoje išpopuliarėjusį per vieną naktį garsųjį "špachtelį". Jis tol buvo populiarus, kol visiems virto "džioku". Lygiai ir su tais keliais entuziastais. Bet šiuo metu, ar jau nebūtų laikas, pats aukščiausias, pakeisti 4-ių jaunųjų entuziastų vardą į "sportinius grafomanus"? Atrodo, būtų šis tas ir naujesnio ir tikrai realesnio!?

Oi Vilaiki, Vilaiki!... Kad neklystame, galime pakalbėti ir apie Šulaičio vienminčio J. Vilaikio tokios grafomanijos klasišką pavyzdį, tilpusį "Draugo" š. m. liepos 23 d. "Spr. Apžvalgoj" vedamuoju! Jis rašo, kad "Nereikia tokios sporto šventės"! Siūlo pravesti net dvi! Mat, jam iki šiol šventėse "nebuvo siekta tai, kas buvo norėta". Šventėse buvo: "...rungtyniaujama salėje ir pievoje, individualinės varžybos (Sic!) ir begalė netvarkos, trūko tik mamos ir tėčio". Šventa teisybė, bet dar nepasakė, kad trūko ir gero diržo mamos ir tėčio rankose, nes kai kuriems "entuziastams" dar tikrai reikėjo diržo, mamos ir tėčio priežiūros. Tada nebūtų "vedamajame" rašyta — nereikia tokios sporto šventės! J. Vilaikis rašo "turėsime dvi šventes — bus daugiau pažangos". Na, ar čia ne "džiokas"? Ar ne grafomanija? Jam per maža Sporto švenčių! Mes nesugebame pasiruošti ir laiku atvykti į vieną šventę — o į dvi tai sugebėsime ir pažangą padarysime! Galima būtų dar ilgiau juokauti, tačiau J. Šoliūnas, kaip studijuojantis žurnalistiką, turėtų suprasti, kad grafomanijai ne vieta rodytis viešame leidinyje; geriau būtų tokie džiokeliai atspausdinti rotatorium ir iš po skverno išdalinti Šulaičiams, Ganvytams (kurie rinko geriausią sportininką, o dabar redaguoja studentų metraščio spr. skyrių), Vilaikiams ir dar keliems.

Matai, J. Šoliūnai, grafomanijos tokia paskirtis. Nieko nepadarysi!

V. R.

GREITU LAIKU PASIRODYS RINKOJ
MIDUOLIS,
LIETUVIŠKAS MEDAUS LIKERIS

Finished pictures in a minute!

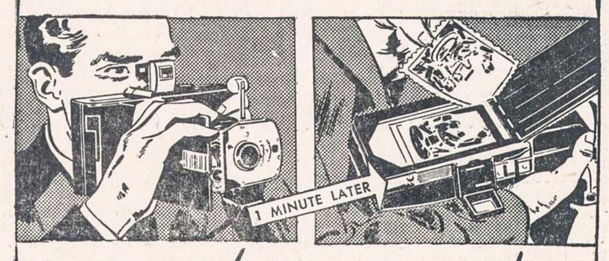

Snap it! See it!

WITH A POLAROID Land CAMERA

Think of the fun you can have with a camera that gives you the finished picture in a minute! Show your guests their pictures while the party is still going on. Make sure you've got once-in-a-lifetime vacation scenes, weddings, family gatherings. Only the Polaroid Camera lets you see your pictures as you take them — at the very moment they mean the most.

Permanent pictures . . . from a guaranteed camera . . . in 60 seconds.

American Furniture & Radio Stores
1523 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 6-5000
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupytį šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE
1314 WEST GRAND AVENUE
Phone: SEeley 3-7112-3
Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

NEW FEATURES— BETTER VALUE!

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

RHEEM turi visą eilę naujų pagerinimų. Naujas patraukiantis stilius padaro Automatiškus RHEEM Vandens šildytuvus pačiais puikiausiais, kokius Jūs galite įsigyti. Tuo tarpu kainos yra pačios žemiausios.

Spaudimas Išbandytas Dirbtuvėje
Veikimas Išbandytas Praktikoje

Kiekvienas RHEEM Vandens šildytuvas pripildomas vandeniu ir visapusiškai išbandomas dvigubai didesniu spaudimu, negu reikalingas paprastam vandens šildymui. RHEEM gaminių kokybė, įtaisytų tūkstančiuose namų įvairiose krašto vietose, jau yra įgijusi pasitikėjimą. Leiskite Jums parodyti, kaip RHEEM Vandens šildytuvas ekonomiškai ir be jokių rūpesčių galėtų aprūpinti Jus vandeniu. Patelefonuokite arba užeikite tuojau.

Didmenų ir smulkmenų prekyba

E. STEVENSON
6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

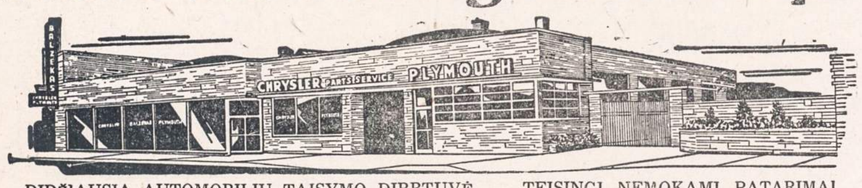

NAUJAS 1954 CHRYSLER — $2485.00 • PLYMOUTH — $1595.00
300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO $25.00 IR AUKŠČIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"

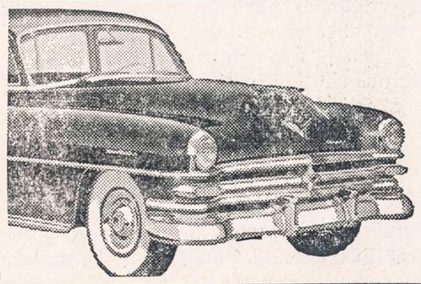

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ. — TEISINGI NEMOKAMI PATARIMAI.
GERAS PATARNAVIMAS • LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS

4030 ARCHER AVENUE Telefonas: VIrginia 7-1515

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50
Užsieniuose:	
Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Krikščioniškos Vienybės Ieškojimas

Chicagos priemiestyje Evanston vyksta Pasaulio Bažnyčių Tarybos suvažiavimas, kurio pradžia buvo pažymėta iskilmingomis pamaldomis Soldier Field aikštėje, dalyvaujant 125,000 publikai. Į suvažiavimą, kuris tęsis iki šio menesio pabaigos, atsiuntė 600 delegatų su sprendžiamu balsu ir kita tiek nebalsuojančių delegatų 161 protestantų ir pravoslavų sekta iš 48 šalių, tame skaičiuje ir iš kai kurių Rusijos satelitų. Suvažiavime nedalyvauja Romos Katalikų bažnyčios atstovai ir Senosios Katalikų Bažnyčios atstovai.

Vyriausias tikslas Pasaulio Bažnyčių Tarybos suvažiavimo, kuris iš eilės jau yra antras, yra **suvienyti** viso pasaulio krikščionis. Kiekvieno žymesniųjų delegatų kalboje pabrėžiama "krikščionių vienybės" reikalas. Vienybės pagrindan dedama šūkis, kad "Kristus tai Pasaulio Viltis".

Tačiau, jei šis tikslas ir būtų čia pasiektas, tai susivienytų tiktai dalis krikščionių, nes, kaip minėjome, Romos katalikai ir Senieji Katalikai delegatų neatsiuntė. Menką reprezentaciją teturi ir graikų katalikai, ortodoksai, nes dauguma šalių, kuriose jie yra stipriai susiorganizavę, guli anapus Geležinės Uždangos — Rusija, Ukraina, Bulgarija, Rumunija. Iš komunistų valdomų kraštų atvyko tik protestantų atstovai.

Pirmajame bažnyčių suvažiavime Amsterdame Romos katalikai dalyvavo stebėtojų teisėmis, bet šį kartą Roma visai atsisakė dalyvauti. Jos nusistatymą prieš kiek laiko išdėstė spaudoje Chicagos arkivyskupas kardinolas Stritch, atsakydamas į klausimą, "kaip turi galvoti katalikas" apie tokius ir panašius kitaip tikinčių krikščionių suvažiavimus. "Drauge", kuris persispausdino, kiek sutrumpinęs, kardinolo straipsnį (1954 m. rugp. 4 ir 5 d.d.), skaitome:

> "Katalikų Bažnyčia visų tokių organizacijų ar institucijų konferencijose nedalyvaus. Ji neis į jokią bendruomenę, kurioje daugelio tikybų sektų delegatai, kaip lygūs su lygiais, susės konferuoti ar diskutuoti apie Kristaus Bažnyčios principus".

Romos katalikai, sako kardinolas Stritch, troškta krikščionių vienybės, bet ji tegalinti būt vykdoma **tik Romos Katalikų Bažnyčioje**, kuri esanti "viena, ir jokia kita... tikroji Kristaus Bažnyčia"; ji esanti "viena, šventa, katalikiškai apaštališkoji Bažnyčia, paties mūsų Viešpaties ir Išganytojo Kristaus įsteigtoji".

Visų kitų krikščioniškųjų bažnyčių pasekėjai, anot kardinolo, "klajoja paklydimuose ir tamsybėse". Romos katalikai privalą jų gailėtis ir už juos melstis, prašydami Dievą "suteikti jiems katalikiškojo tikėjimo dovaną", t.y. kad jie grįžtų į Romos bažnyčią, kuri juos priims "atviru glėbiu". Šitokio nusistatymo akivaizdoje, aišku, krikščionių vienybė yra neįmanoma.

Į Romos bažnyčią negrįš rytiniai ortodoksai ("tiesiatikiai" arba "pravoslavai"), kurie atskilo nuo jos IX šimtmetyje. Negrįš protestantai, atsimetusieji nuo jos XVI šimtmetyje, ir senieji katalikai, kurie pasipriešino Pijaus IX paskelbtai (1871 m.) popiežių neklaidingumo dogmai.

Krikščionybė tačiau yra įsigalėjusi tik Vakaruose. Dideliuose Azijos ir Afrikos plotuose viešpatauja mohametonai. Kituose Azijos kraštuose yra paplitęs Buddhos tikėjimas (kuris nepripažįsta Dievo) ir įvairios kitokios tikybos. Tų nekrikščioniškų tikybų sekėjų yra kur kas daugiau, negu krikščionių. Jei krikščionys yra suskilę į daugiau, kaip 160 sektų, kurios nesusikalba net principų klausimais, tai kaip jie gali suvienyti pasaulį?

Pagrindo **žmonijos suvienymui** teks ieškoti visai kitokioje plotmėje, ne religijoje.

APŽVALGA

PUSPENKTŲ METŲ LAUKĖ

Kinijos komunistai pagaliau nutarė pasiųsti į Londoną savo diplomatinį atstovą su titulu "chargė d' affaires", kuris reiškia laikiną ambasadoriaus arba įgalioto ministerio pavaduotoją. Pasiuntinio su pilnais įgaliojimais Peipingo režimas dar ir dabar neskiria, nors D. Britanija suteikė jam pripažinimą jau 1950 m. sausio mėn., t. y. prieš puspenktų metų.

Kinų "Liaudies Dienraštis" rašo, kad nutarimas paskirti "chargė d'affaires" buvo padarytas, pagerėjus santykiams tarp raud. Kinijos ir D. Britanijos, Ženevos konferencijos pasėkoje. Galima numanyti, kad pranešimas apie tai spaudoje buvo pritaikytas tam laikui, kada į svečius pas komunistus atvyko Britanijos darbiečių delegacija su buv. premjeru Attlee priešakyje. Attlee anąmet ir suteikė Peipingo režimui pripažinimą.

Bet britai turėjo laukti puspenktų metų, kol Kinijos komunistai prisirengė užmegsti su jais diplomatinius santykius. Kam reikėjo britams taip skubėti?

KOMUNISTŲ ĮTAKA GVATEMALOJE

Kongresmano Kersteno vadovaujamas komitetas komunistinei agresijai tyrinėti dabar jau ėmė tyrinėti komunistų infiltraciją Lotynų Amerikos kraštuose. Vienas komiteto narys Hillings buvo pasiųstas į Gvatemalą ir rado aiškių įrodymų, kad buv. prezidento Arbenz vyriausybė turėjo artimų ryšių su komunistų partijos vadais. Tą vyriausybę neperseniai nuvertė pulk. Carlos Castillo Armas su karininkų "juntos" pagalba.

Bėgdami į svetimų valstybių pasiuntinybes ieškoti prieglaudos, buv. prezidentas Arbenz ir jo draugai nesuspėjo pasiimti su savim dokumentų, iš kurių aiškiai matyt, kad Arbenzo vyriausybė buvo "pilnoje komunistų aparato kontrolėje".

Šituos faktus kongresmanas Charles Kersten, republikonas iš Wisconsin, papasakojo maisto prekybininkų sąjungos konvencijoje Millwaukee mieste. Gvatemala, pareiškė jisai, buvo "prieštiltis" komunistų infiltracijai kitose Lotynų Amerikos šalyse.

TAUŠKIA

Po viso, kas jau seniai buvo išaiškinta spaudoje, Čekanauskas-Chase Klausutis rašo "Am. Lietuvyje", kad prel. M. Krupavičius ir p. K. Žalkauskas vyko į Washingtoną, norėdami gauti JAV pripažinimą VLIKui, kaip Lietuvos egzilinei vyriausybei, ir paimti savo globon Lietuvos aukso fondą. Bet, girdi, tas jų žygis "pasibaigė nesėkmingai". Nors jie tokio žygio visai nedarė ir nebandė daryti, bet "A. L." žinovas tuškia:

> "Mes stebiamės (stebimės?), kodėl ALTo vadovybė leido prel. Krupavičiui daryti tokį drąsų žygį šiame momente kuomet šansu tikslo pasiekti nebuvo galimybių (tai ko gi nebuvo: "šansų" ar "galimybių"? - "*N.*" *Red.*). Mūsų žiniomis, ALTo vadovybė ne tiktai nesipriešino, bet talkino VLIKo vadams siekti VLIKui vyriausybės autoriteto ir globos Lietuvos aukso fondo įšaldinto Washingtone? Jei VLIKo vadai nesugebėjo orientuotis nežinodami JAV vyriausybės nusistatymo, ALT vadai privalėjo žinoti, kad valstybės departamentas savo istorijoj nėra davęs tokio autoriteto jokios tautos žmonių komitetui panašiose sąlygose tarptautinės politikos kaip dabar Lietuvos padėtis, negalėjo patenkinti prašymo ir VLIKo vadų. Štai kame glūdi, anot tūlų dypukų posakio: blogas MENTALITETAS mūsų partinių politikų, VLIKe ir ALTe sėdinčių".

Ne kieno kito, o tik savo paties "mentalitetą" parodė Chase - Čekanauskas - Klausutis, taukšdamas niekus apie tai, ko visai nėra buvę. Matyt, ir savo "žinias" jisai gauna iš panašaus "mentaliteto" šaltinių, kaip jo paties.

TEISĖJAS MEDINA PRIEŠINGAS

Amerikos teisininkų konvencijoje, kuri yra susirinkusi Chicagoje, vienas žinomiausiųjų šios šalies juristų, JAV federalinės apygardos teisėjas Harol R. Medina, pareiškė "stiprų pasipriešinimą" senato priimtam biliui, kuris komunistų partiją daro neteisėta organizacija. Jisai sako, kad yra "visiškai neamerikinė procedūra" priimti bendrą nuostatą, taikomą ištisoms grupėms, neatsižvelgiant į paskiro asmens veiksmus.

Teisėjas Medina pirmininkavo teisme, kuris pasmerkė 11 komunistų partijos stambiausiųjų vadų. Komunistai jį už tai visaip dergė.

Vokietijos karo aukų užsienyje gydymo išlaidos

Į pabaltiečių Centro Komitetų pakartotiną kreipimąsi mokėti išemigravusiems pabaltiečiams, nukentėjusiems nuo karo veiksmų, pripažintąsias rentes tuose kraštuose, Vokietijos Darbo Ministerija praneša, kad renčių mokėjimas į užsienį nėra galimas. Kartu m-ja praneša, kad pagal naujus potvarkius užsienyje gyvenantieji karo invalidai ar nukentėję dėl karo veiksmų, kurių pretenzijos yra Vokietijoje pripažintos, gali gauti gydymosi užsienyje išlaidų atlyginimą, kiek tai liečia ligas, kurios yra pripažintos kaip karo pasėkos ligos.

Tokiais atvejais to krašto Vokietijos atstovybėse gaunami formuliarai, kuriuos išpildžius, per atstovybę atlyginamos gydymo ir net susiejusių su gydymu kelionių išlaidos. Bet atlyginimo pagrindan dedami Vokietijoje galiojantieji tarifai, o ortopedinius įrankius, pav., protezes, prašoma užsakyti Vokietijoje. Smulkesnes informacijas duoda tame krašte esanti Vokietijos atstovybė, per kurią galima išgauti ir patį sveikatos netekimo karo pasėkoje pripažinimą.

Amerikos korespondentų skundai

Amerikos spaudos atstovai, kurie renka žinias užsieny, vis dažniau ir dažniau nusiskundžia, kad tikrų ir objektyvių politinio pobūdžio naujienų išgavimas bei persiuntimas į Ameriką sunkėja. Tie sunkumai pasireiškia ne tik už geležinės uždangos, kur visą laiką yra žinių persiuntimas centralizuojamas, bet ir Vakarų Europos valstybėse bei jų kontroliuojamose srityse.

Indokinijoje dirbą korespondentai jau seniai protestavo dėl dvigubos cenzūros, kurią žurnalistams taiko militariniai prancūzų organai ir Vietnamo valdžia. Prieš išsiuntimą į Ameriką jų straipsniai būna taip išbraukyti, kad informaciniu požiūriu pasidaro beverčiai. Neseniai "Chicago Daily Tribune" atstovas kaltino prancūzus jo veiklos suparalyžavimu.

Chicagos savaitinis "Time" aprašo, kokius sunkumus turėjo Hong Kongo korespondentai, norėdami gaut tikrų žinių apie neseniai kinų komunistų numuštą britų keleivinį lėktuvą, kurio katastrofoj nukentėjo ir keli Amerikos piliečiai. Žurnalo teigimu, Hong Kongas, kuris po revoliucijos Kinijoj buvo pasidaręs svarbiausias žinių centras Tolimuosiuose Rytuose, dabar jau nepasižymi šia savybe. Kolonizaciniai anglų organai stengiasi, kad kuo mažiau žinių pakliūtų į spaudą.

Kinams numušus britų lėktuvą, pasaulio spauda gavo tik lakonišką pranešimą, kad "lėktuvas nukrito į Kinų jūrą". O ir tas pranešimas buvo padarytas ne anksčiau, kaip 3 valandoms praėjus nuo įvykio.

Numušto lėktuvo įgulai atsiradus Hong Konge, joks korespondentas nebuvo prie jos prileistas. JAV oro laivyno attache, kuris buvo gavęs progą prieiti prie išgelbėtų įgulos narių, per porą valandų pastangų nieko naujo nesužinojo. Spėliojimai, kad lėktuvas ne pats sudužo, bet liko pašautas, buvo ilgą laiką paneigiami. Tik kitą dieną britų pareigūnai pareiškė, kad "esama tam tikrų įrodymų, jog lėktuvas galėjo būti pašautas".

Nepasitenkindami tais lakoniškais ir nieko nesakančiais pranešimais, Amerikos spaudos atstovai pasistengė slapta įvesti į ligoninę, kurioje gulėjo išlikę numušto lėktuvo nariai, vieną kuli persirengusį kinų žurnalistą, kuris išgavo tikrą įvykio atpasakojimą. Bet oficialioji britų žinių agentūra vis dar tylėjo.

Po ilgo laiko reikalas iškilo į viešumą ir viso pasaulio laikraščiai pranešė apie britų lėktuvo pašovimą. Užsienio korespondentai anglų kolonialiniams organams įteikė griežtą protestą, pasmerkdami jų pastangas trukdyti spaudos darbą. Diplomatiškieji britai atsakė mandagia formule: "Vyriausybė nėra linkusi paneigti, kad jos santykiai su spauda galėtų būti pagerinti".

Nacių persekiojimo aukų atlyginimo reikalu

"British League for European Freedom" sudarė komitetą paremti nacių persekiojimo aukoms be pilietybės, kad jie galėtų išgauti Vokietijos įstatymu numatytus atlyginimus.

Komiteto lėšomis lenkų nacių aukų sąjungos pirmininkas, p. Odrobny, (22a) Velbert b. Duesseldorf, Schliessfach 291, numato tuo reikalu apkeliauti stovyklas. Nors kitų tautybių aukomis p. Odrobny neketina rūpintis, bet, jei tautinių komitetų pirmininkai į jį kreiptųsi, jis žada kuo galėdamas padėti.

Nukentėję dėl nacių persekiojimo savo pretenzijas pareikšti ir pateikti įrodomąją medžiagą turi iki 1954 m. rugsėjo 30 d. Gyvenantieji ne Vokietijoje iki 1955 m. rugsėjo 30 d.

Tuo reikalu išleistas įstatymas yra komplikuotas ir paliečia pirmoje eilėje vokiečių ir žydų tautybės aukas. Atitinką to įstatymo 1 ir 8 paragrafo sąlygoms, gali tikėtis kompensacijų už prarastą gyvybę, laisvę, sveikatą, turtą, algą, pensiją, mokslo ar ekonominės raidos sukliudymą. Pirmuoju paragrafu nustatoma, kad persekiojimu laikomi persekiojimai dėl rasės, tikybos ar pasaulėžiūros, o aštuntuoju reikalaujama, kad persekiotasis iki 1947 m. sausio 1 d. savo nuolatinę gyvenamą vietą turėtų vakarų Vokietijoje.

Kas neatitinka šias sąlygas, gali reikalauti mažesnių kompensatų pagal 67—76 paragrafą, o pagal 71—75 paragrafą politiniai tremtiniai ir be pilietybės, neatitinką 8-tą paragrafą gali reikalauti atlyginimo tik už laisvės netekimą arba sveikatos praradimą. Pagal 76-tą paragrafą galima reikšti pretenzijas į nedidelę pensiją už persekiojimą dėl tautybės, jei dėl to persekiojimo nustota nemažiau 50 nuošimčių darbingumo.

P. L. B. Vok. "Inf."

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs.
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys.

BŪTIES PASLAPTYS J. PRONSKUS
Ketvirtoji serija

ŽMOGUS, NEŽINOMASIS

29. *(Tęsinys)*

Van der Urk arba Dr. Hurkos vėl buvo pakviestas į Belgiją, padėti surasti 10 metų amžiaus vaiką, Jackie Thieman, Blankenberge, kurs paskutinį kartą buvo matytas žaidžiant prieplaukoje ir buvo spėjama, kad bus prigėręs. Tačiau lavono neradus, policija spėjo, kad galėjo būti pagrobimas ar vaikas pats pabėgo.

Dr. Hurkos tvirtino, kad vaikas prigėrė ir tiksliai nurodė vietą, kur lavonas randasi. Narūnai tačiau nieko nesurado, ir Dr. Hurkos, nepatenkintas narūnais, pats nėrė į vandenį. Pirmą kartą jis iškėlė vaiko batuką, antrą kartą drabužio gabalą, o trečiąjį kartą patį lavoną. Įvykį stebėjo būrys policijos, žurnalistų ir civilių liūdininkų.

Kai neseniai Londone iš Westminsterio abatijos buvo pavogtas garsusis akmuo, Stone of Scone, ant kurio tariamai pasidėdavęs galvą žydų patriarchas Jokūbas ir kurs per šimtmečius buvo vartojamas pirma škotijos, vėliau Anglijos karalius vainikuojant, ir kai Scotland Yardas pats neįstengė surasti kaltininkų, 1951 m. pavasarį į Londoną buvo pakviestas Olandijos "vaikščiojantis radaras". Inspektorius MacDoodle ištyręs Dr. Hurką ir radęs jo paranormalius talentus patenkinamais, nuvežė jį į Westminsterį apžiūrėti vagystės vietą. Dr. Hurkos pats atsisėdo į karalių vainikavimo kėdę, susikaupęs apčiupinėjo vagystės vietoje rastą rankinį laikrodėlį, ir pagaliau ištarė "Lower Thames Street" (Žemutinė Temzės gatvė). Ta gatvikė pasirodė buvusi tokia menka, kad policija jos nė žinote nežinojo, bet Dr. Hurkos tvirtino, jog tokia gatvė turi būti arti bažnyčios, upės ir kažkokios prieplaukos. Jis net nubraižė jos planą, pagal kurį gatvelė tikrai buvo rasta. Policija tuojau ten nugabeno Dr. Hurkos, kurs sustojęs ties viena geležies krautuve (hardware store) pasakė, kad šioje krautuvėje vagys pirko savo instrumentus. Krautuvės savininkas atsiminė, prieš porą savaičių tikrai pardavęs kai kuriuos įsilaužimo įrankius trims jauniems vaikinams ir dviem mergaitėms, kurie atrodė buvę studentai.

Po to Dr. Hurkos ištarė kitą adresą, No. 11 Rose Street ir vardą Maria Wood. Tikrai ta vieta ir tuo adresu gyvenanti moteris buvo rasti netoli krautuvės, ir patirta, kad čia akmens vagys buvo pasislėpę po įvykdytos vagystės. Tuo būdu buvo rasti pėdsakai, o neužilgo ir pats akmuo.

Bet įdomiausias Dr. Hurkos žygis įvyko 1952 m. birželio mėnesį Phalempine, Prancūzijoje. Ketverių metų graži šviesiaplaukė mergaitė, Joelle Ringot, išėjo su dviem seserimis ir keliais kitais mažais draugais pažaisti gatvėje ir dingo be pėdsako. Per ištisą savaitę savanorių ieškotojų būriai ir policija su šunimis išieškojo visas apylinkes, šulinius, duobes ir miškus. Pagaliau buvo iššauktas iš Belgijos Dr. Hurkos, kurs atvyko lygiai po savaitės mergaitei dingus.

Pirmiausia jis paprašė, kad jį nuvestų į Joellės miegamąjį, kur buvo trys lovutės, iš kurių jis beregint atpažino Joellės lovą. Paėmęs antklodę jis ilgai laikė ją rankose ir atpasakojo, kokiais drabužiais ji dėvėjo dingimo metu, jos būdą, sveikatą bei polinkius. Vis tebelaikydamas antklodę jis nuėjo į gyvenamąjį kambarį ir paprašė mergaitės fotografijos ir kokio nors jai priklausiusio daikto. Gautą jos fotografiją ir batuką jis pradėjo studijuoti su dideliu susikaupimu, kad net prakaitas lašais varvėjo. Staiga jo veidas sustingo ir su didelio skausmo išraiška ištarė: "Ji yra mirusi". Jis ką tik matęs mergaitę negyvą.

Jam prašant, jam buvo užrištos akys, kad galėtų labiau susikoncentruoti, nekliudomas išorės pasaulio, ir Dr. Hurkos nugrimzdęs į transo miegą pradėjo kalbėti kažkokiu kimiu, užpuolančiu balsu.

Paprašęs popieriaus ir pieštuko, užrištomis akimis, jis pradėjo braižyti to namo ir daržo planą, pagaliau tarė: "Ji apleido namus per daržą. Aš ją matau bėgant per laukus. Ji artėja mišką. Čia greta kelio yra griovys. Netoli nuo čia".

Drebėdama motina paklausė, ar mergaitė yra gyva. Neatsakęs Dr. Hurkos nuplėšė akių raikštį ir pastvėręs motinos ranką stipriai suspaudė, neištardamas žodžio. Ji suprato ir pradėjo garsiai verkti. Tėvas desperacijoje norėjo tuojau rasti dukrelės lavoną, bet radaržmogis tuo tarpu tegalėjo nurodyti tik daržą ir griovį.

Būdamas visiškai išsiaikvojęs Dr. Hurkos išvyko ilsėtis ir pažadėjo kitą dieną tęsti ieškojimą.

Vežamas į viešbutį jis papasakojo žurnalistams, kurie lydėjo kiekvieną jo žingsnį, tikrai "matęs" negyvą mergaitę ir jos veidas turėjo mėlyną spalvą. Kitą rytą 7 val. jis vėl buvo įsodintas į automobilį, vis rankose laikydamas mergaitės antklodę ir batuką. Nuvežtas prie miškelio, kurį jis vakarykščiai matė transe, apie 500 akrų didumo, jis pulte įpuolė į tankius krūmokšnius, būrio žurnalistų, fotografų ir palydovų sekamas įkandin. Kiek paklaidžiojęs staiga jis pasilenkė ir pradėjo skirti tankumynę, vėl palaukęs ir tartum uostydamas pradėjo sparčiai veržtis pirmyn. Greit jis įpuolė į tankų krūmą ir praskleidęs šakas ėmė karščiuotai ko tai ieškoti. Išsitiesęs rankoje jis laikė mergaitės apatinių drabužėlių skiautę ir geltonų plaukų driekelę.

Tėvas, kurs sekė radarą žmogų įpėdin, pažinęs savo vaiko palaikus išblyško. Dr. Hurkos, labai prakaituodamas, ėjo toliau krūmais, vietomis juos rūpestingai sklaidydamas, ir pagaliau už kokio bertainio mylios apsistojo. Pasiėmęs iš čemodanuko mergaitės antklodę ir batuką ir juos laikydamas rankose jis pradėjo eiti ratu, kartodamas, kad "ji turėjo būti čia".

Antklodę ir batuką jis laikė taip, kaip vandens ieškotojai laiko šakelę. Jo rankos trukčiojo, lyg elektros srovės traukomos, prakaitas uruliais pylė veidą. Atsiklaupęs jis pasėmė saują žemės, sutrupino pirštais, pauostė, vėl sustojo prie vieno krūmokšlio, susitūpė ir palydovams parodė ant krūmų šakų išsidraikiusius šviesius plaukus, tokius pat, kaip anksčiau rastuosius.

Žurnalistai ir kiti liūdininkai pastebėjo, kad ši vieta visiškai atitinka tai, kurią Dr. Hurkos vakar transe matė ir nupiešė. Čia 150 pėdų radiuse turėjo būti Joellės kūnas, galbūt pakastas ir suvyniotas į maišą.

Tame mažame plote 50 policininkų su 10 šunų ir būriai civilių ieškojo per ištisą savaitę. Liūdininkai pareiškė, kad tai yra ta pati vieta, kur ir policijos šuo kiek anksčiau buvo atvedęs. Bet merggaitės čia nebuvo rasta. Jos lavonėlis po kelių dienų buvo rastas darže duobėje, kur viena kaimynė moteris buvo ją pakasusi pirma pasmaugdama.

Radaržmogis paranormaliu būdu numatė daržą ir miškelį ir griovį arba duobę, kurie prancūzų kalba skamba labai panašiai, susekė visas jos klaidžiojimo vietas, tik šį kartą pats negalėjo surasti, kurioje tų vietų ji buvo palaidota.

(Bus daugiau)

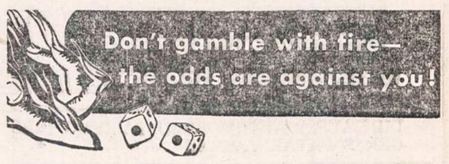

A. BANIŠAUSKAS

Giltinė tarp angliakasių 1918 metais

Spaudai paruošė A. Dargis

Amerikos karas Europoje

Amerika kariavo Europoje — Prancūzijoje, padėdama nugalėti Vokiečių kaizerį. Karą su Vokiečiais Amerika pradėjo 1917 m. ir dar neturėjo tokios kariuomenės, kokią, sakysime, turi dabar.

Vyriausybė ėmėsi stropiai registruoti jaunimą į kariuomenę. Vietiniai gyventojai ir ateiviai buvo imami ik 40-ties metų. Kas iš ateivių neturėjo tikrų įrodymų apie savo amžių, imdavo tokius, kad ir vyresnio amžiaus, jei jo sveikata buvo tvarkoje. Aš pats toks patekau į šią registraciją.

Amerika, atrodo, norėjo atsidėkoti prancūzams už jų suteiktą pagalbą kare 1776 m. Washingtonui. Prancūzai atsiuntė du "šipus" kariuomenės ir du gabius generolus: Tadą Kosciušką ir Kazimierą Pulaskį, kuriuos šiandien lenkai savinasi, kad tai buvę jų generolai.

Influenzos pradžia

Žuvusiųjų karių lavonai buvo pargabenami iš Prancūzijos palaidoti Amerikoje. Iš laivų juos iškeldavo Chester (Pa.) prieplaukoje. Taip pat ten buvo didelė karo laivų statyba. O tų darbų viršininkas buvo lietuvis Juozas Čiupas iš Minersville, Pa. Lietuviai darbininkai čia turėjo gerą darbą.

1918 m. rudenį laivų statybos darbininkai pradėjo smarkiai sirgti vadinamuoju "šalčiu". Vietiniai gydytojai aiškino, kad esą angliakasiai nepripratę pre jūros drėgno rudens oro ir dėlto jie serga "šalčiu". Gydytojai patarė geriau grįžti į savo aplinkumą. Gydytojai dar nežinojo, kad tas "šaltis" ir yra naujos epidemijos pradžia.

Žuvusiųjų karių laidotuvės

Keli žuvusieji kare Prancūzijoje kariai buvo parvežti ir palaidoti vietinėse kapinėse. Tokios laidotuvės buvo atliekamos labai iškilmingai. Visi gyventojai susirinkdavo juos palydėti į amžino poilsio vietą. O ant jų kapų buvo statomi didžiuliai paminklai, it bokštai.

Taip pat buvo pargabentas vieno savanorio lavonas. Vietinė valdžia ragino gyventojus atiduoti jam paskutinę pagarbą. Jo karstas buvo atidarytas. Iš veido pažino, kad tai būta vieno italo, kuris priklausė vietiniam orkestrui — "benui". Jis, gyvas būdamas, gražiai palinksmindavo visus savo muzikinėmis melodijomis.

Nors jaunuolis ir buvo užkastas į žemę, bet, matyt, su jo lavonu buvo pargabenta iš Prancūzijos ten siaučianti influenzos epidemija.

Rugsėjo 27 d., tai buvo ketvergas, daugelis angliakasių pradėjo nusiskųsti galvos ir gerklės skausmais. Kitą dieną ilgiausios eilės prie gydytojų namų. Silpnesni, susėdę ant šaligatvių, o kiti stovi prisirėmę prie namo sienų ir laukia gydulių. Visiems ligoniams vaistus-gyduoles duoda tik per langą. Gyduolės visiems vienodos: balti arba rudi žirneliai ir žalio skystimo bonkutė. Gydytoją prisišaukti į namus buvo neįmanoma: visi užimti kabinetuose.

Aš pats irgi susirgau galvos skaudėjimu ir gerklės užkimimu. O čia reikia važiuoti į Tamozoa (Pa.) LSA pirmos apskrities suvažiavimą. Žinojau, jog kaip organizatorius turėsiu daug kalbėti, o čia baisiai gerklę skauda, kalbėti negaliu.

Tarp žmonių eina skrudžios kalbos, kad menamai su lavonais iš Europos parvežė naują ligą "fliu". Šimtai, tūkstančiai pradeda sirgti ir viens po kito mirt. Visus apėmė baimė. Kiti bevaikščiodami krenta ir miršta.

Minersvillėje (Pa.), lietuviai jau turėjo dvejas kapines: tautines ir katalikiškas. — Vienos ir kitos smarkiai veikia.

Epidemija didėja

Influenzos epidemija Minersvillėje kasdien didėja. Giltinė šienauja. Kituose miestuose dar epidemijos nebuvo. Tai iš tų, kitų miestų, atvyko gydytojai padėti vietiniams. Jie dalino tuos pačius rudus ir baltus žirnelius ir žalią skystimą. Priverstinai jie liepė laikyti stubos atdarus langus ir ligonius lengvai užkloti.

Šaltas oras

Spalio pradžia, o oras, tartum, kokios miglos tinklu užtrauktas. Retkarčiais saulutė išlenda iš tų miglų ir vėl susyk pasislepia. O vėjas šaltas, tartum kur tai nuo ledinių kalnų pučia, na ir sveiką žmogų priverčia drebėti. Gydytojai manė su šalčio pagalba šią ligą nugalėti.

D-ro J. Basanavičiaus knyga

Mano laimė, kad aš buvau gerai išsiskaitęs Dr. J. Basanavičiaus knygą "Daktaras namuose". Šioje knygoje buvo aprašyta, kad 85 metai atgal Vokietijoje siautė tokia pat influenzos epidemija, nusinešdama šimtus tūkstančių aukų į kapus. Šioje knygoje radau daktaro patarimą, kad reikia užsilaikyti šiltai, daugiau valgyti daržovių ir vengti šalto alaus. Taigi, aš priešingai vietinių gydytojų patarimams, užsivilkau lengvesnį žieminį paltą, o ant kaklo užsivyniojau pusantro masto šiltą vilnonį šaliką.

Liūdni epidemijos nuotykiai

Aš buvau nuvykęs į Tautines kapines paruošti dar tris naujas duobes mirusiems. Grįžtant namo, mano kojos staiga pasidarė tokios minkštos, tarytum jos buvo iš molio. Per didelį vargą aš prirėpliojau prie vėjo nulaužtos išvartos, kuri gulėjo skersai upelį. Aš buvau visai bejėgis.

Besiruošdamas savo kojas braukyti, išgirdau smarkiai šaukiant užkimusiu balsu:

— Laikykite!.. Laikykite, kad tos karvės į javus nesueitų!..

Tai buvo mano pažįstamas vaikinas Jonas Kalėda, su kuriuo mudu buvome į vieną ir tą pačią draugiją įsirašę. Jisai bėgo tekinas. Jo veidas buvo kruvinas. Aš net pabūgau jo: ligos apimtą ir kliedantį, sunkiau suvaldyti nei girtą. Jis bebėgdamas pargriuvo ir buvo be sąmonės. Kitą dieną jis mirė.

(Bus daugiau)

Kas skaito, rašo — "Naujienas" įsirašo

Pirkite JAV taupymo bonus.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ
ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
ARCHER CURRENCY EXCHANGE
3-6300

OFFICIAL PUBLICATION

NOTICE OF PROPOSED CONSTITUTIONAL AMENDMENTS

Pursuant to law in such case made and provided, public notice is hereby given that the following proposed amendments to the Illinois Constitution will be submitted on a separate blue ballot to the electors of the State of Illinois for adoption or rejection at the General Election to be held on November 2, 1954.

LEGISLATIVE APPORTIONMENT AMENDMENT

Article IV

Section 6. The General Assembly in 1955 shall redistrict the state for the purpose of electing state senators. There shall be fifty-eight senatorial districts. Cook county shall have twenty-four of the districts. These twenty-four districts shall be located as follows: Eighteen in the territory that is within the present corporate limits of the city of Chicago; and six in the territory that is in Cook county outside such corporate limits. The remaining one hundred and one counties of the state shall have thirty-four of the senatorial districts.

All senatorial districts shall be formed of contiguous and compact territory. In their formation, area shall be the prime consideration.

The senatorial districts shall be numbered one, two, three, and so forth, including fifty-eight. Each such district shall elect one senator, whose term of office shall be four years. Senators elected in districts bearing even numbers shall be elected in 1956 and every four years thereafter; and senators elected in districts bearing odd numbers shall be elected in 1958 and every four years thereafter.

Section 7. The General Assembly in 1955 and in 1963, and every ten years thereafter, shall redistrict the state for the purpose of electing state representatives. There shall be fifty-nine representative districts. In the 1955 redistricting Cook county shall have thirty of the districts. These thirty districts shall be located as follows: Twenty-three in the territory that is within the present corporate limits of the City of Chicago; and seven in the territory that is in Cook county outside such corporate limits. In the 1955 redistricting, the remaining one hundred and one counties of the state shall have twenty-nine of the representative districts. In redistricting subsequent to the 1960 census, and thereafter, the fifty-nine representative districts shall be divided among (1) that part of Cook county that is within the present corporate limits of the City of Chicago, (2) that part of Cook county that is outside such corporate limits, and (3) the remaining one hundred and one counties of the state, as nearly as may be, as the population of each of these three divisions bears to the total population of the state.

Representative districts shall be formed of contiguous and compact territory, and shall contain, as nearly as practicable, a population equal to the representative ratio; outside of Cook county, such districts shall be bounded by county lines unless the population of any county entitles it to more than one representative district. The representative ratio for the entire state shall be the quotient obtained by dividing the population of the state by fifty-nine. No representative district may contain less population than four-fifths of the representative ratio.

Three representatives shall be elected in each representative district in 1956 and every two years thereafter. The term of office shall be two years. In all elections of representatives aforesaid, each qualified voter may cast as many votes for one candidate as there are representatives to be elected, or may distribute the same, or equal parts thereof, among the candidates, as he shall see fit; and the candidates highest in votes shall be declared elected.

Section 8. In performing its duties under Sections 6 and 7 of this amendment, the General Assembly shall redistrict and reapportion in a single legislative enactment. If, however, the regular session of the General Assembly in 1955 as to both senatorial and representative districts or in 1963, or any ten years thereafter as to representative districts, fails by the first day of July to redistrict the state into such districts, then the redistricting shall be accomplished by a commission. Within thirty days after such first day of July, the state central committee of each of the two political parties, casting the highest votes for governor at the last preceding gubernatorial election, shall submit to the governor of the state a list of ten persons. Within thirty days thereafter, the governor shall appoint the commission of ten members, five from each list. If either of the state central committees fails to submit the list within the specified time, the governor, within the specified time, shall appoint five members of his own choice from the party of such committee. Each member of the committee shall receive $25.00 a day, but not more than $2,000 for his service.

This commission shall redistrict the state into senatorial districts and into representative districts in the manner specified above. This commission shall file with the secretary of state a full statement of the numbers of the senatorial and representative districts and their boundaries. No such statement shall be valid unless approved by seven members of such commission.

After such statement is filed, senators and representatives shall be elected according to the statement and the districts therein determined, until a redistricting and reapportionment are thereafter made by the General Assembly as provided in this amendment. If, however, the statement is not filed within four months after the commission is appointed, it shall stand discharged. Thereupon, all senators, scheduled for election at the next election for state senators, and all state representatives shall be nominated and elected at the next election from the state at large. Following such an election at large, the General Assembly at its next regular session shall perform the duties specified in this amendment. But if such a General Assembly fails to perform these duties, then another commission, as specified in this Section 8, shall be appointed in like manner, with like duties, and power, and with like effect; and so forth until a valid senatorial and representative redistricting and reapportionment are secured in this 1950 decade and each decade thereafter. But there can be only one valid senatorial and representative redistricting and reapportionment during a particular decade.

Schedule

While this amendment of Sections 6, 7 and 8 of Article IV, if adopted, shall be effective upon its adoption, nevertheless the General Assembly meeting in 1955 or 1956 shall consist of fifty-one senators and one hundred and fifty-three representatives as provided in Sections 6, 7 and 8 of Article IV of the 1870 constitution of Illinois before the adoption of this amendment.

If the 1955 General Assembly in its regular session redistricts and reapportions, as required, or if upon its failure the commission does so, then those senators, who are still residents in odd numbered districts and who were elected in 1954, will retain their offices until the expiration of their terms. But in those odd numbered districts, as created in 1955, where no senator elected in 1954 has been a resident for one year next preceding the election in 1956, a vacancy in the office of senator for such districts exists. Likewise, a vacancy exists in the office of senator in such odd numbered districts where two or more senators elected in 1954 are residents of the district. In either case, a senator in such an odd numbered district shall be elected in 1956 for a term expiring in 1958. The main purpose of this schedule is to provide for a senate with a full quota of members in 1957-1958.

Any senator elected in 1954, who is eliminated from his office by the redistricting, and who is not reelected in 1956 for the two year term, shall be paid the salary for 1957-1958, that he would have received if he had been able to serve the full term of his office and shall receive such other benefits as would have accrued if he had served such term.

Form of Ballot

The proposed amendment to Article IV will appear upon the constitution ballot in the following form:

PROPOSED AMENDMENT TO SECTIONS 6, 7 AND 8 OF ARTICLE IV

(Legislative Apportionment Amendment)

Explanation of Amendment

This amendment would direct the General Assembly to redistrict the State for the purpose of electing one Senator from each of 58 senatorial districts and three Representatives from each of 59 representative districts.

As concerns the Senate, area would be the "prime consideration" in the formation of the 58 districts. Downstate would be entitled to 34 districts and Cook county to 24 districts, 18 of them in Chicago and six in the county outside Chicago.

As concerns the House of Representatives, the 59 districts would be based upon equal population as nearly as practical, except that in the redistricting prior to the 1960 census, downstate would be entitled to 29 districts and Cook county to 30 districts, 23 of them in Chicago and seven in the county outside Chicago. The three representatives from each district would be elected by cumulative voting, as at present.

Should the General Assembly fail to redistrict as directed, this duty would fall on a commission appointed by the Governor. The State central committees of the two major parties would each submit a list of 10 nominees to the Governor, who would appoint five from each list, making a 10 member commission. Should the commission fail to redistrict, Senators coming up at the next election and all Representatives would be elected from the State at large. If the resulting General Assembly still fail to redistrict, a new commission would be appointed, as before, and should this second commission fail to redistrict, legislators would again be elected at large—and so forth until a valid redistricting is secured.

	YES	For the proposed amendment to Sections 6, 7 and 8 of Article IV of the Constitution (Legislative Apportionment).
	NO	

STATE TREASURER AMENDMENT

PROPOSED AMENDMENT TO SECTIONS 1, 2 AND 3 OF ARTICLE V

Article V

Section 1. The executive department shall consist of a governor, lieutenant governor, secretary of state, auditor of public accounts, treasurer, superintendent of public instruction and attorney general, who shall each hold his office for the term of four years from the second Monday of January next after his election and until his successor is elected and qualified. They shall, except the lieutenant governor, reside at the seat of government during their term of office, and keep the public records, books and papers there, and shall perform such duties as may be prescribed by law.

Section 2. The treasurer shall hold his office for the term of four years, and until his successor is elected and qualified, and shall be ineligible to said office for four years next after the end of the term for which he was elected. He may be required by the governor to give reasonable additional security, and in default of so doing his office shall be deemed vacant.

Section 3. An election for governor, lieutenant governor, secretary of state, auditor of public accounts, and attorney general, shall be held on the Tuesday next after the first Monday of November, in the year of our Lord 1872, and every four years thereafter; for superintendent of public instruction, and treasurer, on the Tuesday next after the first Monday of November, in the year 1958, and every four years thereafter at such places and in such manner as may be prescribed by law.

Form of Ballot

The proposed amendment to Article V will appear upon the constitution ballot in the following form:

PROPOSED AMENDMENT TO SECTIONS 1, 2 AND 3 OF ARTICLE V

(State Treasurer Amendment)

Explanation of Amendment

This amendment changes the length of the term of office of the State Treasurer from two years to four years. The Treasurer will remain ineligible to succeed himself in office.

	YES	For the proposed amendment to Sections 1, 2 and 3 of Article V of the Constitution (State Treasurer).
	NO	

PROPOSED ILLINOIS MICHIGAN CANAL AMENDMENT

The Illinois and Michigan canal or other canal or waterway owned by the State may be sold or leased upon such terms as may be prescribed by law. The General Assembly may appropriate for the operation and maintenance of canals and waterways owned by the State.

Form of Ballot

The proposed amendment to the separate section of the constitution pertaining to canals and waterways will appear upon the constitution ballot in the following form:

PROPOSED AMENDMENT TO THE SEPARATE SECTION OF THE CONSTITUTION PERTAINING TO CANALS AND WATERWAYS

(Illinois and Michigan Canal Amendment)

Explanation of Amendment

This amendment would eliminate:
1. the present requirement that the Illinois and Michigan canal or other canal or waterway may be sold or leased only with specific approval of a majority of the voters participating in a general State election; and
2. the provision under which the Illinois deep waterway was financed and constructed.

	YES	For the proposed amendment to the separate section of the Constitution pertaining to canals and waterways (Illinois and Michigan Canal).
	NO	

* * * * * * * *

CAPITOL BUILDING

Springfield, Illinois

OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE

I, CHARLES F. CARPENTIER, Secretary of State of the State of Illinois, do hereby certify that the foregoing is a true copy of the proposed amendments and the forms in which said amendments will appear upon a separate blue ballot at the General Election to be held on the Second day of November, A.D. 1954, pursuant to Senate Joint Resolution No. 32, House Joint Resolution No. 23, House Joint Resolution No. 9, House Joint Resolution No. 62, and House Joint Resolution No. 68 of the Sixty-eighth General Assembly, the originals of which are on file in this office.

IN WITNESS WHEREOF, I hereunto set my hand and affix the Great Seal of the State of Illinois. Done at my office in the Capitol Building, in the city of Springfield, this 27th day of January A.D. 1954, and of the Independence of the United States the one hundred and seventy-eighth.

CHARLES F. CARPENTIER,
(SEAL) Secretary of State.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial
Residential.
Jokio įsipareigojimo.
Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.
REEDER SHEET METAL
4518 West 63rd Street
POrtsmouth 7-9160

E. & J. CONSTRUCTION CO.
Statytojas ir braižytojas gražių, naujų namų.
Pastatome namus Jūsų sklypuose pagal Jūsų nurodymus ir pigiausiomis kainomis.
Mieste ir priemiesčiuose.
10753 So. Fairfield Ave.
Tel.: CEdarcrest 3-2193

FINE ENGRAVING
Since 1898
Wedding Invitations
Announcements
Social Stationery
FREE BRIDES BOOK— WITH EVERY ORDER
Wm. F. Witthans Co.
524 SO. DEARBORN
HA 7-0168

FRESH MEAT AND CHICKEN DAILY
Complete assortment of
SMOKED MEATS • FRESH EGGS
Free 1 pound Oleomargarine WITH THIS AD.
Ideal Meat Market
1927 So. Blue Island Ave.
CA 6-3166

A—ACME ROOFING, HARDWARE & PAINT CO.
Bet kokios rūšies stogas uždedamas ir pataisomas. Dumtraukiai pagaminami, pataisomi ir "tuckpointed", "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, pataisomi, dažomi.
Pilnai apsidraudę, darbas garantuotas. Krautuvės atdaros kasdien, sekm. ir šventad. nuo 7 v. r. iki 10 val. vakaro.
3925 ROOSEVELT ROAD
LAwndale 1-6047

Puiki darbo vieta
Geras mokestis!
Tuojau reikalingas
SALDAINIŲ DIRBĖJAS
mokantis dirbti krakmolų kambary, įvairių grietinių specialistas, pažįstąs "Mogul".
Darbas nuolatinis.
Kreipkitės į Peter Sisco
SISCO HAMILTON CO.
514 So. Loomis Street
MOnroe 6-7034

DĖMESIO!
Auto mechanikas ALEKSANDRAS ŠNELIUS atidarė automobilių taisymo dirbtuvę
Atlieka visus mechaniškus, įyginimo ir dažymo darbus. Darbai atliekami sąžiningai ir su garantija. Turi 24-rių metų patyrimą. Darbo valandos: nuo 9 ryto iki 7 v. vakaro.
Dirbtuvės adresas:
"Alex Auto Repair"
5842 SO. CLAREMONT AVE.
in the rear
Phone: Dirbt.: PRospect 8-0354; Namų: CAnal 6-0988

GOOD CHINESE AND AMERICAN FOOD
Special Tasty Egg Roll — 85 cents
Chow Mein — Chicken — $1.35
CHOP SUEY
ORDERS TO TAKE OUT
11 A. M. to 11 P. M. Daily.
11 A. M. to 12 P. M. Sat. and Sun.
CAM-LAN
CHINESE RESTAURANT
132 Sibley
Hammond, Indiana
Mention this ad to your genial hosts when dining.

Jei turi parduoti ką
į "Naujienas" ...
O jei laiko neturės
Telefonu ...

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

"Naujienų" gegužinė geroje gamtos globoje

Pastaruoju laiku jau virto lyg ir tradicija, kad senovės lietuvių dievaitis Perkūnas turi gerą akį "Naujienoms" ir jų gegužines globoja. Nors oro pranašai šeštadienį buvo lėmę čikagiečiams lietų su perkūnija, bet sekmadienis išaušo giedras ir ne per daug karštas, gegužinei visai tinkamas. Perkūnas dievaitis sutiko dėl "Naujienų" parengimo savo pyktį nukelti viena para toliau ir jį išlieti tik pirmadienį, mėtydamas žaibus ir paleisdamas liūtis.

Vežimų pilnas laukas ir palaukės

Sekmadienį ir drėgmės ore nebuvo tiek daug kaip šeštadienį, tad publikos visais keliais privažiavo pilnas Dambrausko laukas ir palaukės. Buvo žmonių iš arti ir toli, senų ir naujų amerikonų, tur būt, po lygiai, o gal naujųjų ir daugiau. Visas autobusas su 36 keleiviais, o taip pat ir 9 mašinos atvyko iš Rockfordo, Ill. Buvo svečių ir iš daug tolimesnių vietų — Wisconsino, Floridos, New Yorko ir kt. Publikos masės bangavo gegužinės aikštėje, apie pastatus, o kiti sėdinėjo apie stalus ir pievutėje. Vieniems išvykus, atvyko kiti. Karštos dienos troškulį, keliomis eilėmis apgulę barą, žmonės malšino alumi ir kitais gėrimais, kurių patarnautojai vos spėjo pristatyti, P. Millerio komanduojami. Norintiems užkąsti, šeimininkės, kaip visada, patiekė gardžių užkandžių. O jaunimas, žinoma, uoliai šoko į taktą, Akelio orkestrui griežiant.

Dienraštis 40 m. amžiaus kely

"Naujienų" redaktorius Dr. P. Grigaitis savo žodyje pasveikino susirinkusiuosius ir priminė nueitąjį "Naujienų" kelią ir nuopelnus lietuvių visuomenei ir lietuviškajam reikalui per pastaruosius 40 metų. Jis pažymėjo, jog "Naujienos" dienraščiu pradėjo eiti 1914 m. rugp. 1 d., bet pradiniai žingsniai nebuvo labai lengvi. Dviejų bankininkų buvo užsimota taip pat leista tuo metu dienraščiai ("Katalikas" ir "Lietuva"), bet jie neišsilaikė, ir tuojau pat žlugo. Tik vėliau bene po 2½ metų, marijonų globojamas ir prižiūrimas, pradėjo eiti dienraščiu "Draugas". Tuo tarpu "Naujienos" kaip vienintelis nepriklausomas ir grupių nekontroliuojamas dienraštis, visus pardinius sunkumus nugalėjo ir savo tarnybą lietuvių visuomenei tebetęsia ligi šioliai.

Šis dienraštis nuo pat pradžių buvo demokratinis, nepasidavė nukrypimams nei į kairę, nei į dešinę ir stojo už Lietuvos nepriklausomybę, nustatytą pagal jos gyventojų valią. Pasirodė, kaip vėlesni lietuvių ir Lietuvos valstybės gyvenimo tragiškieji įvykiai parodė, kad tas "Naujienų" kelias buvo teisingas. Tik demokratiškai besitvarkanti Lietuva gali išlikti nepriklausoma ir sėkmingiausiai tvarkyti savo gyvenimą.

Baigdamas red. Grigaitis susirinkusiems katutėmis pritariant, pareiškė, jog Lietuvos bolševikinis pavergimas netruks ilgai, ir Lietuva prisikels vėl nepriklausomam gyvenimui ir galės tvarkytis jos žmonės pagal savo norą demokratiniais pagrindais, o bolševikai jau nusipelno ir šioje šalyje tokio traktavimo, kokio jie verti.

Kontesto laimėtojai

Estradoj buvo paskelbti ir "Naujienų" kontesto laimėtojai, kurie buvo atitinkamomis dovanomis apdovanoti. Pirmą vietą laimėjo uolus senosios kartos visuomenininkas K. Deveikis iš Cicero, Ill. Antra vieta teko naujajam ateiviui J. Preikšaičiui, o trečioji vėl senosios kartos veikėjai Onai Dauginienei. Kiti laimėtojai ir apskritai smulkesnė kontesto apyskaita bus pateikta vėliau.

Kontestantus pristatė kontesto vedėjas J. Skorubskas, taręs jiems sveikinimo žodį, o dovanas įteikė ir taip pat padėką pareiškė "Naujienų" biznio vedėjas M. Gudelis, kuris buvo ir visos gegužinės programos tvarkos vedėjas.

Programa buvo baigta E. Krištonaitei sėkmingai sudainavus keletą liaudies dainų.

Tačiau ir po programos dar iki vėlesnės pavakarės žmonės turėjo progos pasižmonėti, pasisvečiuoti, nes daug kas tokiam dideliam būry susitiko savo senus draugus ir pažįstamus.

Šis rudeninis "Naujienų" parengimas buvo didelis, gausus ir sėkmingas, senovės lietuvių dievaičiui Perkūnui gerąja akim jį globojant.

L. Miškinis

JONAS PETRULIS
Gyveno 6852 So. Campbell Ave.

Mirė 1954 m. rugp. 15 d., 1:20 val. ryto, sulaukęs pusės amž.

Gimęs Lietuvoje, Šiaulių aps., Laukių parap., Maldžių kaime.

Amerikoje išgyveno 43 m.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Dagylaitė, švogeris Pranciškus Dagyla ir daug kitų giminių.

Priklausė Lietuvių Piliečių Darbininkų Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas Stepono Lackawicz koplyčioj, 2424 W. 69th St.

Trečiad., rugp. 18 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Petrulis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Žmona, švogeris ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius Steponas Lackawicz. Tel. RE 7-1213

TRUMPAI

* * *

— **Choras iš Toronto.** Atvažiuoja iš Toronto mišrus ir vyrų choras, vadovaujamas muziko Stasio Gailevičiaus. Spalio pradžioje šis choras pirmą kartą pasirodys Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

— **St. Vainoras,** "Naujienų" pirmojo puslapio redaktorius, nuo šios savaitės pirmadienio išvyko vienos savaitės atostogų. Žada aplankyti ir Kanadą.

— **A. Kučiūno 25 metų muzikinio darbo jubiliejaus proga** ruošiamam koncerte, kaip teko patirti, dalyvaus ir Chicagos simfoninio orkestro nariai. Koncerte, kuris įvyks spalio 31 d. Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje, muzikas A. Kučiūnas pasirodys kaip dirigentas ir pianistas.

— **K. Baltramaitis** iš Elisabeth N. J., jau trečia savaitę atostogauja su savo žmona Willow Springs, Ill. Buvo atsilankęs ir "Naujienų" gegužinėje. Sakosi savo surinktą medžiagą Lietuvos meno bibliografijai perdavęs Pennsylvanijos universitetui bei Philadelphijos lituanistams panaudoti leidiniams, spaudai bei studijoms. Žinomasis vienas pirmųjų lietuvių bibliografų Baltramaitis buvo jo dėdė. K. Baltramaitis yra gimęs JAV. Prieš pat II Pasaulinį karą jis su eile kitų amerikiečių studentų buvo atvykęs į Vytauto Didžiojo Universitetą lituanistinių studijų. Specialų kursą jiems skaitė daugiausia P. Jonikas ir V. Maciūnas.

— **Juozo Mikuckio** rinktinių eilėraščių knyga "Lyrikos kraitis" jau surinkta. Leidžia vietinė Terra.

— **Domas Velička** pasitraukė iš LB Chicagos Apygardos Kultūros Tarybos pirmininko pareigų.

— **Antanas Valukas** specialiai buvo atvykęs į "Naujienų" gegužinę iš Townsend, Wis. Šis žinomas visuomenės veikėjas iš Chicagos yra persikėlęs į Wisconsiną, kur turi gražią vasarvietę — Drift-Wood Resort, Townsend, Wis., apie 300 mylių nuo Chicagos.

— **Raimondas K. Mickevičius,** 211 S. Lucia, Redondo Beach, Calif., su šeima lankėsi pas brolį ir kitus gimines. Buvo sustojęs ir pas Skukus, 5420 S. Natoma Ave., savo senus pažįstamus. Jis yra gimęs ir augęs Chicagoje. Prieš II Pasaulinį karą dainavo "Pirmyn" chore. Grįžęs iš kariuomenės, dirbo apie 4 metus American Air Lines, 63 ir Cicero Ave. Kadangi sunku buvo gauti butą, prašėsi perkeliamas į Los Angeles, kur jis minėtu adresu nusipirko namuką. (KS)

— **Pranas** ir **Ema Šeštokai,** vaistininkai, šiomis dienomis atvyko iš Floridos, St. Petersburg Beach, Calif., tvarkyti savo nuosavybės Waukegane. Pasakoja, kad ten įsikūręs American Lithuanian Club, kurio nariais gali būti visi, išskyrus komunistus. Tarpininkausiąs nuosavybių įsigijime, kambarių ieškantis.

— **Tautosakos rinkėjas J. Būga,** kuris yra Oak Forest, Ill., ligoninėje, perkeltas į kitą skyrių (Ward 48). Šiuo metu jis tvarko žemaitiškas pasakas ir dainas, kurių rinkinys ruošiamas spaudai. Rinkiny būsią apie 100 būdingų pasakų ir porą šimtų dainų, daugiausia nespausdintų dalykų.

— **Uršulė Petraitienė,** 3231 S. Green St., 2 savaites svečiavosi pas brolį Juozą Juodelį Armstrong, Wis., kuris ten jau daugelis metų kaip ūkininkauja. (K S).

— **Ona Alekna,** 2419 W. Gunnison St., išvyksta atostogų pas A. Valukus į Townsend, Wis. Ji yra sena visuomenės veikėja ir "Naujienų" skaitytoja.

Lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas Chicagoje

Žmogaus prigimtis yra ieškoti savos minties draugų ir su jais bendradarbiauti. Toks bendradarbiavimas duoda progos gilintis į kasdienines ir gilesnes gyvenimo problemas joms nuodugniau suprasti.

Pasižiūrėję į lietuvių protestantų jaunimo praeitį, matome, kad jis gana gyvas, nežiūrint gyvenimo sąlygų. Tėvynėje mūsų jaunimas kas metai ruošdavo giesmių šventes, dalyvaudavo bažnytiniuose parengimuose, iškylaudavo. Vos atsidūręs tremtyje, šis jaunimas, nepaisydamas nepalankių sąlygų, parodė nepaprastai daug energijos ir iniciatyvos besiburdamas Jaunimo Rateliuose ir bendromis jėgomis ruošdamas įvairius kursus ir suvažiavimus.

Keliems metams prabėgus ir pasiskirsčius po dar didesnius plotus, išsiilgimas susitikti su tos pačios minties jaunuoliais vis didėja. Nebūtų tai lietuviškas jaunimas, jei nepažintų tokio ilgesio ir jei nežinotų, kaip jį patenkinti. Jau 1950 metais jaunimo būrelis iš Chicagos išsiruošė ekskursijai į Torontą. 1952 m. Toronte įvykusio suvažiavimo dalyviai pageidavo, kad kitas suvažiavimas įvyktų Chicagoje, ir paprašė tuo reikalu rūpintis kun. A. Trakį, kun. P. Dilį ir kitus. Jų iniciatyva sudarytas Lietuvių Evangelikų Jaunimo Suvažiavimui Ruošti Komitetas Chicagoje. Komitetas yra rinktas iš visų Chicagoje esančių lietuvių evangelikų (liuteronų ir reformatų) parapijų jaunimo.

Lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas įvyks Chicagoje, š. m. rugsėjo 4—6 dd. (Labour Day savaitgaly). Temą pasirinkome: Mūsų viltis Kristuje. Programoje numatoma: IX-4. 5 val. vakare — susipažinimo pobūvis su programa; IX-5 d., 9:00 val. rytą — Biblijos valandėlė; 10:30 val. iki 2:00 val. pamaldos įvairiose bažnyčiose; 3:00 val. — suvažiavimo atidarymas; 7:00 vakare — religinė kultūrinė programa. Parengimai vyks Chicago Park District Field Home, 65 ir S. Racine kampas.

Svečiai kviečiami dalyvauti vakarinėse dalyse su sceniniais pasirodymais (choru, tautinių šokių grupėmis, deklamacijomis, instrumentais) ir pan.

Kiekvienas jaunuolis,-ė yra kviečiami pasiryžti nugalėti visas kliūtis kiek ir kokios jos bebūtų, kad galėtų dalyvauti šiame suvažiavime.

Visais suvažiavimo reikalais prašome kreiptis į p. Martyną Žvilių šiuo adresu: 3650 South Hoyne Ave., Chicago 9, Ill. Tel. FR 6-6385.

1954 m. Lietuvių Evangelikų Jaunimo Suvažiavimui Rengti Komitetas

Jonas Dvelis
Godley, Illinois

Mirė 1954 m. rugpiūčio 14 d., 12 valandą naktį. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Žagarės parapijoje.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Zuzana, posūnis Kazimieras Medžiūnas, marti Rita; podukra Ona Colman, žentas Walter; sesuo Ona Kadaitis su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Biblijos Tyrinėtojams.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips kopl., 3307 Lituanica Ave.

Trečiadienį, rugpiūčio 18 d., 1:00 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Jono Dvelis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Žmona, Posūnis, Marti, Podukra, Žentas, Sesuo ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

ALEX THOMAS
gyv. 6511 So. Kedzie Ave.
Tel.: HE 4-5421

Mirė 1954 m. rugpiūčio mėn. 15 d., 8:45 val. vakare, sulaukęs 65 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Stulgių parap., Ušleikių kaime.

Amerikoj išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Vera (pagal tėvus Kančiauskaitė), du sūnūs: Julius, marti Gloria ir John, marti Nancy, anūkas James ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus kopl., 6812 So. Western Ave.

Ketvirtadienį, rugpiūčio 19 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Alex Thomas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Žmona, Sūnūs, Marčios ir Anūkas.**

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel.: GRovehill 6-2345.

ONA KAZLAUSKIENĖ

Pagal tėvus **PIKČIŪNAITĖ**
Pagal pirmą vyrą **Pekoraitienė**
Gyveno La Porte, Ind.
Tel. Hilltop 5-0541

Mirė 1954 m. rugp. 14 d., 6:00 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Tauragės apskr., Eičių km., Gaurės par.

Amerikoje išgyveno 42 m.

Paliko nuliūdę: vyras Anicetas; 2 sūnūs: Stanislovas, marti Genovaitė ir Bronislovas; du posūniai: Pranciškus, marti Violet ir Antanas, marti Betty; 1 anūkas, sesuo Agota Paulok ir jos vyras Jonas; pusbrolis Nikodemas Petraitis; sesers duktė Patricia Laurinaitienė ir daug kitų giminių.

Priklausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos ir Teisybės Mylėtojų Draugijos.

Kūnas pašarvotas Stepono Lackawicz koplyčioje 2424 West 69th St.

Treč., rugp. 18 dieną 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Gimimo Pan. Švč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Kazlauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Vyras, Sūnūs, Marčios ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius Steponas Lackawicz. Tel. RE 7-1213

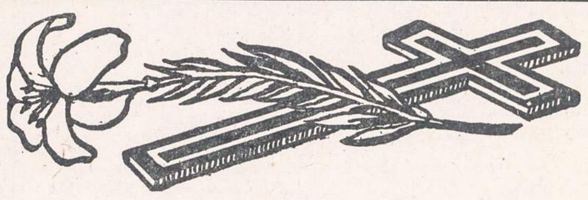

JONAS KLIMAŠAUSKAS
Gyveno 4150 So. Artesian Ave. LAfayette 3-0178

Mirė 1954 m. rugp. 15 d., 3:45 val. ryto, sulaukęs 67 m. amž.

Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Vaiguvos parap., Pagiriškių km.

Amerikoje išgyveno 41 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Marijona, pagal tėvus Peleckaitė, pagal pirmą vyrą Jankus; trys podukros: Eugenia Jonikis, žentas Jonas ir anūkas John Jr.; Sophie Gibbons, žentas Floyd; Harriette Ermer, žentas Willard, anūkė Marian; posūnis Joseph Jankus, marti Irene, 2 anūkės: Janice ir Judith; sesuo Stella Lukošius, švogeris Petras ir šeima; krikšto sūnus Valentinas Lukošius ir jo šeima; daug kitų giminių ir draugų; Lietuvoj liko brolis ir seserys.

Kūnas pašarvotas Juliaus Liulevičiaus koplyčioje, 4348 South California Ave.

Trečiad., rugp. 18 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Pras. Pan. Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Klimašauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona. Podukros, Žentai, Posūnis ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Julius Liulevičius. Tel. LAfayette 3-3572.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
MATTRESSES
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7368

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

BUDRIK'S

3241 SO. HALSTED STREET

IŠPARDUODA

1/4 Milijono Dolerių Vertės Baldų, Namams Reikmenų ir Televizijų

35% iki 75% sutaupysit

Direktorių Taryba neseniai laikytame savo susirinkime vienbalsiai nusprendė, kad visi baldai, namams reikmenys ir televizijos turi būti išparduoti dabar, nežiūrint kainų! Mes nusipirkome per daug! MES ATREMONTUOJAME visa namo vidų, 125 pėdas krautuvių priešakio ir sandėlius: 3229-3241-3253-3249-3251 So. Halsted Street.
CASH ARBA IŠMOKĖJIMAIS DYKAI AUTO PASTATYMAS.

GYVENAMOJO BALDAI:

3 gabalų dalimis (sectional) gyv. setas, buvo $110, už	$ 45
2 gabalų dalimis sofa, buvo $239, už	72
2 gabalų Kroehler gyvenamojo setas, buvo $225, dabar	110
2 gabalų Pullman gyvenamojo setas, buvo $300, dabar	175
Simmons Hide-a-bed sofa, nupiginta iki	199
Simmons studio couch, nupigintas iki	39
$59 vertės spyruoklinis matracas už	29
$24 vertės spyruoklinis matracas už	14
Hollywood pilna lova, nupiginta iki	29

MIEGAMOJO SETAI:

$125—3 gab. miegamojo setas už	$ 79
$169—3 gab. miegamojo setas, šviesus, už	99
$250—3 gab. "bleached" dvigubas komodos setas už	159
$269—3 gab. Cordovan dvigubas komodos setas už	189
$600—4 gab. miegamojo riešuto setas, už	275

NAMAMS REIKMENYS:

8 kubiškų pėdų šaldytuvas, nupigintas iki	$129
General Electric 8 kub. pėdų šaldytuvas, buvo $299, dabar	198
Crosley šaldytuvas, buvo $239, dabar	169
Philco šaldytuvas, vertės $384, už	265
General Electric skalbykla, vertės $149 už	79
Thor skalbykla, buvo $159, dabar	89
Thor automatinė skalbykla, reg. vertės $250 už	169
Bendix skalbykla už	159
General Electric automatinė skalbykla, buvo $305, dabar	199
General Electric automatinė skalbykla, buvo $355, dabar	210
General Electric pečius, buvo $199, dabar	100
Universal gazinis pečius, nupigintas iki	99
Modern Maid gazinis pečius, vertės $175 už	89
Hoover dulkių valytuvas, reg. vertės $69, už	39
Hoover specialis valytuvas už	10
Hoover dulkių valytuvas, reg. vertės $99, už	59
Tank type valytuvas, buvo $80, dabar	39

VĖSINTUVAI:

General Electric 10 colių vėsintuvas, buvo $18, dabar	$ 10
10 colių sukinėjamas vėsintuvas, buvo $19, dabar	11
12 colių sukinėjamas vėsintuvas, buvo $29, dabar	17
16 colių sukinėjamas vėsintuvas, buvo $49, dabar	29
12 colių dvigubas langui vėsintuvas, buvo $69, dabar	39
Philco 1/3 tonos air-conditioner, buvo $225, dabar	179
RCA 1/3 tonos air-conditioner, buvo $229, dabar	179

KAURAI:

27x50 kauras, reguliarės vertės $2.00, už	98c
24x36 kauras, reguliarės vertės $4.00, už	1.98
24x48 kauras, reguliarės vertės $5.95, už	2.00
4x6 vilnonis kauras, reg. vertės $39, už	$19
7x12 vilnonis kauras, reg. vertės $100, už	24
Axminster kauras, 9x12, reg. vertės $89, už	49
9-12 vilnų paviršium kauras, už	19

Kainos nukapotos ant naujų 1954 metų nacionaliai žymių televizijos setų: Magnavox, RCA-Victor, Philco, Admiral, Zenith, Dumont, Gen. Electric and Raytheon.

Visiškai nauji, garantuoti, televizijos setai, 17 colių, stalo modelio, mahogany, originaliame dirbtuvės supakavime, reg. $179,	79
21 col. paveikslo, mahogany, stalo modelio, reg. $249, už	98
Originaliame dirbtuvės supakavime. Garantuotos 1 m. pavveikslo tube. 21 col. blonde Hollywood kabinete TV setas, reg. $299, už	149
50 pertaisytų vartotų TV setų už	$19 ir aukš.
17 col. CBS Columbia stalo modelio TV setas, reg. $200, už	119
21 col. RCA-Victor televizijos setas už	159
21 col. Admiral televizijos setas, nupigintas iki	149
21 col. Admiral kombinacinis televizijos setas, vertės $595 už	298
21 col. Philco Console televizijos setas, vertės $229, už	159
21 col. Dumont televizijos setas, vertės $525, už	225
21 col. Zenith console pilno dydžio durimis TV, vertės $469, už	279
Natalie Kalmus silver gray 21 col. TV, radio ir phonografo kombinacija, vertės $600, už	295

DINETTE:

Reguliariai $69 vertės chrome dinette už	$ 39
Reguliariai $89 vertės chrome dinette už	49
Reguliariai $125 vertės chrome dinette už	69
Reg. $249 vertės 7 gab. dining room setas už	139

KĖDĖS:

Paoli arm chair, reg. vertės $29, už	$ 19
TV kėdė, "rubberizid curled hair filled", reg. $39, už	19
Kroehler "high back" kėdė, reg. vertės $99, už	39
Lloyds "high back reclining" kėdė, frieze, buvo $99, dabar	39
Lempos, lėlės, kaurai, "smokers", pagalvės už	pusė kainos
Comforters: "moth proofed" 100% vilnų, 72x84, reg. iki $20, už	6

ALIEJINIAI IR ANGLINIAI ŠILDYTUVAI

$39 vertės gaziniai šildytuvai, 18,000 BTU, po	$19
$59 vertės gaziniai šildytuvai, 30,000 BTU, po	$29
$98 vertės gaziniai šildytuvai, 50,000 BTU, po	$48
$179 vertės gaziniai šildytuvai, 65,000 BTU, po	$88
$165 vertės anglinis šildytuvas, galima kurenti malkomis, su karšto vandens tanka, už	$69
$99 vertės aliejaus šildytuvai, 4 kambarių, po	$38
$125 vertės aliejaus šildytuvai, 4 ar 5 kamb., po	$54
$175 vertės aliejaus šildytuvai, didžiuliai, po	$78
$99 vertės angliniai šildytuvai, po	$38

BUDRIK'S

3241 SO. HALSTED STREET

KRAUTUVĖ ATDARA PIRMADIENIAIS IR KETVIRTADIENIAIS VAKARE IKI 9:30. KITOMIS DIENOMIS NUO 9 IKI 6.

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vak. nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Dar apie lietuvių dieną

Verta plačiau parašyti apie liepos 24 d. įvykusią lietuvių dieną International Friendship Gardens, prie Michigan City, Ind.

Paties sodo, deja, nedaug teko pamatyti vėlai vakare nuvažiavus. O ten, sakoma, esą labai daug ko pamatyti: užtektų visai dienai žiūrėjimo. Jau tik įėjęs į tą sodą, pasijunti besąs lyg ypatingoj giraitėj. Akys nespėja visų vaizdų greitai pagauti. Čia medžiai nepaprastai įvairūs. Čia takai ištaisyti. Čia vandens kūdros, lyg vanduo būtų žaliai nudažytas — panašios į žalio stiklo antklodę. Žinia, kieno nors rūpesčiu ir žinojimu vanduo kūdroj mažyčiais žaliais lapeliais apklotas.

Šiame sode, geriau sakyti miške, yra atskirai įrengti kiekvienos tautos darželiai. Čia yra ir lietuvių darželis.

Pati estrada saloj, o aplinkui žalias vanduo. Salos aikštė graži, lygi pieva. Viena pusė apsupta įvairiais gražiais medžiais — tai gyvų augmenų (medžių) dekoracija. O naktį, kada spalvingos elektros šviesos apiberia šias dekoracijas, susidaro žavus vaizdas.

Šitoj estradoj "Dainavos" choras vykusiai sudainavo keletą dainų ir pateikė su dainomis ir šokiais operetę "Šienapiūtę", Miko Petrausko parašytą ir Petro Sarpaliaus pagerintą. Argi Sarpalius į "Šienapiūtę" įtraukė ir Malūno šokius? Kas tuos šokius ten pritaikė — Sarpalius ar kas kitas? Bet man tai pati geriausia dalis šiame veikale.

Pradžioj, kada scenos dalyviai su dalgiais ir grėbliais maršavo į estradą, kai kurie lyg baiminosi, kad bus gėda rodant kitataučiams Lietuvos šieno piovimo tokią "mašineriją". Bet kada choras pradėjo su dainomis piauti ir grėbti, pagaliau ir šokti, tada jau pritiko dalgiai ir grėbliai. Ir įspūdį padarė gerą tiek lietuviams, tiek ir kitataučiams, kurių ten buvo daugiau negu lietuvių. Iš viso publikos galėjo būti apie 500 — 600.

Programoj sudainavo keletą dainų operos dainininkas Al. Brazis. Tvarkos vedėja buvo p. J. Daužvardienė, kuri labai vykusiai lietuvių ir anglų kalbomis aiškino kiekvienos dainos reikšmę ir visos šienapiūtės bei šokių dalykus.

Lietuvių diena ten buvo graži ir įspūdinga. K. Čepukas

Biznierių dovanos golfo dienai

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois šio mėnesio 18 dieną Gleneagles Country Club laukuose, prie 123 gatvės ir Bell Rd., organizuojamai Lietuvių Golfo Dienai Chicagos biznieriai lietuviai paskyrė visą eilę vertingų dovanų ir prizų.

Ligi šiol gautomis žiniomis po 25 dolerius paskyrė: Joseph M. Mozeris, District Savings and Loan Assn. vedėjas; John J. Kazanauskas, Mutual Federal Savings and Loan Assn. prezidentas; Dan Kuraitis, Milda Buick, Inc. savininkas; Julius C. Brenza, Metropolitan State Bank prezidentas. Vertingus daiktinius prizus paskyrė: Peter K. Barskis Jr., American Wholesale Furniture Co. prezidentas, elektrinį keptuvą; Felix Raudonis, Roosevelt Furniture Co. viceprezidentas, namų papuošimo rakandus ir paveikslą; Stanley J. Molis, The Mobra Club savininkas, ir William J. Kareiva, Bill K's Liquor Store savininkas, paskyrė nemažą kiekį įvairių gėrimų žaidėjams atsigaivinti. Rūkytų mėsos gaminių užkandžiams ir prizams paskyrė mėsos urmo prekybų savininkai Matthew Bertash ir Julius Kuzas. A. J. Rudis, Rockwell Engineering Co. prezidentas, skiria 12 komplektų iš spalvoto aluminjaus pagamintų stiklinių. Vertingų daiktų daiktų prizams paskyrė Stanley P. Balzekas, Balzekas Motor Sales, Inc. prezidentas, Antanas Valonis, Peter C. Massie ir daugelis kitų, kurių pavardžių bei dovanojamų daiktų nepavyko patirti. Jų pavardės bus paskelbtos vėliau. Pirmą ir pagrindinį prizą, skiriama Lietuvių Golfo Dienos nugalėtojui, trofejų, parūpino Illinojaus Lietuvių Prekybos Rūmai.

—A. B.

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur ji galėsite gauti.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas į kurį reikia kreiptis

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
Dr. Samuel Sheppard, žymus Bay Village (Ohio) osteopatas, buvo areštuotas ir apkaltintas savo žmonos Marilyn nužudymu.

Naujas "Literatūros Lankų" numeris

Jau išėjo iš spaudos ketvirtas "Literatūros Lankų" numeris. Jame originalios ir verstinės kūrybos bei straipsnių duoda šie autoriai: Leonas Miškinas, Vytautas Mačernis, Georg Heym, Kazys Bradūnas, Juozas Kėkštas, Henri Michaux, Salvatore Quasimodo, Vasco Pratolini, Rene Marill-Alberes, Marius Katiliškis, Konstantinas Ostrauskas, Algirdas J. Greimas, Pranas Budrys, Alina Pajaujytė-Stakienė, John Steinbeck.

Kaip visuomet gausų Kritikos skyrių atidaro straipsnis "Patriotizmas ir poezija" (polemika su Br. Raila). Toliau recenzuojamos knygos: Alf. Nykos-Niliūno, Bern. Brazdžionio, J. Gliaudos, Č. Grincevičiaus ir Lietuvių Enciklopedija. Pabaigoj duodama žinių apie svetimuosius autorius. Numeris iliustruotas K. Janulio, Marcel Gromaire, Georg Braque ir Vytauto O. Virkau darbais.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.

C. L. D. D.
Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.
Atostogose iki rugpiūčio 22-os dienos.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3
šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir spec. Moterų ligos)
2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.
HARVARD MEDICAL BLDG.
334 W. 63rd St.
Tel. WEntworth 6-5577
Ofiso val.: Kasdien 2—4 val. p. p., išskyrus Ketv. ir Šešt. nuo 12—1 p. p.

Dr. V. P. Tumasonis sugrįžo. Ligonius priiminėja paskelbtomis valandomis.
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,700,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $46,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Sovietų agentams neturi būti vietos

Šio krašto moterų teisininkių sąjunga, kurios suvažiavimas ką tik pasibaigė Chicagoje, priėmė nutarimą, pažadantį paramą Jungtinėms Tautoms. Tačiau rezoliucijoje raginama išmesti iš Jungtinių Tautų visus tarnautojus, kurie "yra Sovietų vyriausybės agentai arba kurie klauso komunistinės drausmės". Taip pat rezoliucijoje remiamos valstybės sekretoriaus Dulles pastangos pataisyti Jungtinių Tautų chartą (čarterį), pakeičiant joje tas vietas, kurios buvusios tos organizacijos silpnybė, kaip tai parodžiusi 9 metų praktika, išmetant veto teisę ir reikalaujant didesnio balso JAV, duodančioms JT-oms didesnę finansinę paramą.

Kitu atveju JV distrikto teisėjas Medina, kuris yra nuteisęs 11 aukštų komunistų pareigūnų Amerikoje, dalyvaująs advokatų suvažiavime, pasisakė prieš senato vienbalsį nutarimą uždrausti komunistų partiją, nes toks nutarimas, esąs "neamerikietiškas", kam jis taikomas ištisoms grupėms, nepaisant, ką atskiras asmuo yra padaręs.

Suėmė už šaudymą

J. Rudys, 1810 S. Halsted St., sesekmadienio rytą buvo policijos suimtas, kaip mačiusieji įvykį sako, po to, kai jis ėmė namie šaudyti ir sužeidė vieną asmenį, Tidmantą, kuris nugabentas į Cook aps. ligoninę. Jau praeitą ketvirtadienio vakarą jis girtas grasinęs savo žmonai, kuri šiuo metu tarnauja Cook apskrities ligoninėje gailestingąja seserimi. Sekmadienio naktį jis taip pat grasinimą kartojęs.

Madison gatvės valkatyno problema

Savivaldybės teismo teisėjas Schiller, kuriam nekartą teko susidurti teisme su Madison gatvės valkatyno gyventojais, nutarė asmeniškai pats, lydimas policininko, aplankyti tas vietas ir pažiūrėti, kaip tikrenybėje atrodo tų žmonių gyvenimas. Jis tam žygiui ryžosi po to, kai jo nuteistas pataisos namams už girtavimą Madison valkatyno gyventojas, 44 m. amžiaus G. Arteaga, tuojau krito negyvas.

Teisėjas sakosi, kad vaizdai jį supurtę, ir esą reikalinga imtis žygių valkatynui reformuoti. Jis esąs aplankęs 6 mėnesių kelionėje Europą ir ten niekur nematęs nieko, kas būtų panašu į Madison gatvės "Skid Row".

Teisėjas Schiller sako, jog jis paskirsiąs Monroe St. teisme kelis tardytojus ir teisėją, kurie turėsią bent metus šią problemą studijuoti. Valkatynas esąs ne politinė, bet socialinė problema. Areštavimais reikalo nesą galima pataisyti. Tie Madison gatvės gyventojai, slankiotojai, reikalingi tam tikro "gydymo". Gal galima būtų juos kokiame ūkyje apgyvendinti. Panašiai esančios valkatų problemos išspręstos New Yorke ir Detroite.

Švietimo televizijos studijos

Jau planuojamos studijos švietimo televizijos kanalui 11, kurį remia 12 vietinių kultūrinių institucijų.

Chicagos švietimo televizijos sąjungos, kuri rūpinasi šiuo kanalu, pirmininkas yra E. L. Ryerson. Jis sako, jog netrukus bus šaukiamos konferencijos mankštinti personalui šiai televizijos programai.

Ligi šiol esą surinkta tai programai $890,000. Bet dviejų metų pradinei programai šiai televizijai reikia turėti $1,100,000.

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visą dieną.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Roger "The Terrible" Touhy (dešinėje), prohibicijos laikų gengsteris, šypsosi, nes federalis teisėjas John Barnes įsakė jį iš kalėjimo paleisti. 1923 m. jis buvo nuteistas kalėti 99 metus už pagrobimą (kidnepinima) "Jake the Barber" Factor. Teisėjas Barnes mano, jog dėl to pagrobimo Touhy yra nekaltas.

Iš kelionės į mėnulį

Po metų darbo kiekvienas turi teisę į poilsį vienai ar porai savaičių. Poilsiui vieni pasirenkam Sandūnų smėlį, kur kaip vėžiai pasivartydami kepam per ištisas dienas. Kiti poilsiui pasirenka automobilį ir keliauja išilgai ir skersai, kol užsibaigia atostogos. Prie pastarųjų prisidėjau ir aš su savo negausia šeima.

Pasitepę mašiną kur reikia ir nereikia, pasileidom išilgai Michigano valstybę į šiaurę, norėdami pabėgti nuo Chicagos karščių. Pradžioje kelias ėjo pro vaisių ir vynuogynų ūkius, kurie tęsėsi iki Grand Rapids, toliau sodai baigėsi ir apylinkėj matėsi retokai javų ir gyvulių ūkiai, kurie juo toliau į šiaurę, tuo darėsi retesni. Iki Mackinaw šios vietos pirmą kartą keliaujant įdomios, bet be įsidėmėtinų vaizdų.

Daržinė keltas

Mackinaw prie kelto, ypač šeštadieniais ir sekmadieniais, susidaro didelės eilės ir tenka palaukti eilės apie valandą ar porą, kol patenki į keltą. Keltuvas kiek didesnis už ūkininko daržinę, sutalpina ne tik automobilius, bet ir didžiuosius sunkvežimius, paimdamas šimtą su viršum gabalų.

Per Michigano ir Hurono ežerus jungiantį sąsiaurį, iki šiaurinio Michigano, tenka plaukti apie pusę valandos. Tenka pastebėti, kad persikėlimo įrengimai gražiai ir turtingai įrengti. Pavažiavus ilgesnį kelio galą, persikėlimas sudaro malonumą atsikvėpti ir pasigerėti vaizdais.

Išsikėlus St. Ignace, tenka pavažiuoti 53 mylias iki Sault St. Marie mūsų pusėje. Kelias gana vingiuotas ir eina ežerų pakrantėmis, kurios prikimštos namų ir namukų keliautojų ir vasarotojų patogumui. Čia nebejaučiama tvankumo, ypač keliauti labai malonu. Pasiekus Sault St. Marie, tenka vėl keltis per upę paprastu senu keltuvu, kuris pristato taipgi į Sault St. Marie, tik jau Kanados pusėje, atžymėtą jau karališkais ženklais. Iš keltuvo patenki į muitininkų rankas. Atlikus mažus formalumus, patenki į miestą. Čia iš pirmo žingsnio pajauti, kad esi svetimšalis.

Negausi alaus tavernose

Įkėlus koją į Kanadą, pirmiausia norisi paragauti gerojo Kanados alaus. Bet, deja, gali dairytis, tačiau nerasi jokios tavernos, kurių pas mus, Chicagoje, rasite viename bloke net 8. Nors gal ir keista, bet jei nori gauti stipriųjų gėrimų, neieškok tavernų, bet eik į viešbutį. Nenorėdamas pasirodyti svetimšaliu, žinok, kad pro vyram skirtą įėjimą gali įeiti tik vyrai, o pro moterims skirtą įėjimą — tik moterys; tačiau su moterimis į moterų skyrių gali eiti kartu nors ir 10 vyrų. Vyrams tokia tvarka gera, ypač mėgėjams nugerti, nes apsaugo nuo aštriadančių moterų.

Iš Sault St. Marie pasukom Sudburio link. Kelias vingiuojasi pro granito uolas. Aplinkuma kalnuota apaugusi medžiais ir krūmais, ypač daug ant uolų auga prinokusių mėlynių. Mėlynės skiriasi nuo lietuviškų, nes nedažo nei pirštų, nei liežuvio. Oras malonus — vėsus. Keliu judėjimas apmiręs, yra progos apsidairyti į šonus. Gyventojus pamatai, pravažiavęs kelias dešimtis mylių. Kalnuota aplinkuma lygumų gyventojui sudaro pasigėrėtiną vaizdą. Vingiuotas ir kalnuotas kelias labai paįvairina kelionę. Kelias daugely vietų ištiestas ir naujai pravestas, tad netrunkam pasiekti Sudburį.

Sudbury

Sudbury apie 50,000 gyventojų. Lietuvių yra apie 400, daugiausia kasyklų ir liejyklų darbininkai. Pats miestas įsispraudęs tarp granito kalnų, neturi tinkamų sąlygų plėstis, nes kalnų šakos įsiterpia iki miesto vidurio. Keistai atrodo užtupdytas namukas ant apskritos, plikos granito uolos. Arba vienas galas namo atšlietas ant uolos, o kitas atremtas ant ilgų stiebų. Pirmą dieną, kol apsipranti su kalnuotomis ir kreivomis gatvėmis, važinėjimas nesudaro malonumo. Sudburis yra augąs miestas, nes apylinkėje yra gausios nikelio kasyklos ir liejyklos. Prie Sudburio Copper Cliff yra didžiulė Inco liejykla; čia gaunamas varis, nikelis, sidabras ir kiti vertingi metalai. Šiuo metu statoma geležies liejykla, nes atmatose lieka didelis nuošimtis geležies. Gražus vaizdas prie liejyklos vakare sutemus, kada traukinėliu atvežtos iš liejyklos liekanos raudonos degančios masės pavidalu nuo kalno teka šlaitu žemyn, primindamos ugniakalnio lavą.

Didelį nuošimtį kasyklų darbininkų sudaro naujieji ateiviai. Nors darbas kasyklose sunkus ir pavojingas, bet pastovus ir, lyginant su Kanados atlyginimais, uždarbiai geri. Čia teko išsiimti ir gėralams kortelę, be kurios gėralai neparduodami. Oras visai atvėso, o ir pati vasara čia trumpa ir karštesnių dienų nedaug pasitaiko; bet žiemos aštrios ir gilios.

Štai ir mėnulis

Važiuojant Toronto link už 8 mylių yra Coniston. Čia iš esančios liejyklos visą laiką rūksta melsvi aštriai dvokią dūmai. Dažniausiai pučia vakarų vėjai, todėl į rytus nuo liejyklos apylinkės kalnai nuo dūmų pajuodavę ir visiškai pliki, ant kurių neauga jokia augmenija. Vietiniai šį plotą pavadino mėnuliu. Per tokią mirusią dykumą būtų labai neįdomi kelionė, bet, truputį pavažiavus, gamta vėl atgauna žalumą ir žavumą. Kelias vėl vingiuojasi ir banguoja kalnais ir slėniais. Čia iš vienos, čia iš kitos pusės matyti ežerai. Kitur ant kalno prie kelio įrengta specialios sustojimo vietos, iš kur atsiskleidžia gražūs plačios apylinkės vaizdai.

Toronte aplankom pilį, kuri baigta statyti 1917 m. Nors gražaus pinigo įdėta ir pamėgdžiotos Europos pilys, bet negali prilygti Vokietijoje pastatytoms pilims. Aplankėm lietuvišką valgyklą "Tulpę", kuri pasižymi gausiu pasirinkimu valgių ir žemomis kainomis.

Kanadoj atkreipė dėmesį aukštos elektrinių namų apyvokos daiktų kainos. Pvz. Sunbeam gaminiai, gaminami ten, yra apie 40% brangesni negu čia. Tuo tarpu maisto ir drabužių kainų skirtumų nepastebėjom.

Prie Niagaros kroklio

Iš Toronto į Niagarą Falls veda karalienės Elzbietos kelias. Šis kelias pateisina savo vardą. Beveik visas kelias apsuptas sodų, vaiskrūmių bei vynuogynų. Niagaros krioklio pakrantė Kanados pusėje tikrai gražiai įrengta. Apsodinta gražiai apkarpytais medeliais ir įvairių spalvų gėlės primena lietuviško rašto kilimą. Niagaros krioklį būtina pamatyti ir naktį, kada krioklys apšviečiamas besikeičiamomis spalvomis.

Iš geografijos vadovėlių žinome apie kanalus ir šliužus, bet daugeliui neteko matyti jų techninių įrengimų. Esant Niagara Falls, verta pamatyti apie 7 myl. į vakarus esantį Wellando laivų kanalą su Thorold šliužais. Laivų pakėlimas bei nuleidimas vyksta gana dažnai. Kanalas jungia Erio ir Ontario ežerus, kurių vandens lygis sudaro 326 pėdas skirtumą.

Po matytų vaizdų kelionė į Detroitą nesudaro įdomumo. Pakeliui aplankėm Rodney tabako augintojus. Šiais metais dėl stokos lietaus derlius numatomas blogas. Geriau atrodo pas senuosius tabakininkus, kurie turi įsivedę dirbtinį laistymą. Apylinkėje jau daug naujųjų ateivių perėmė iš senųjų gyventojų tabako ūkius. Šioje srityje daugiausia reiškiasi lietuviai. Kiti pradžioje ima tabako ūkius pusiau. Tabako auginimas dabar kontroliuojamas valdžios ir naujiems plotams bei ūkiams nebeleidžia auginti.

Pražydusi lietuvaitė su cigarete

Turėdami dar laiko, užsukom į Sandūnus. Oras buvo vėsokas, tai ir maudymosi mėgėjų atsirado nedaug. Greta ant smėlio kaitinosi tarp būrio ir jauna tik pražydusi lietuvaitė. Atkreipė dėmesį ne jos grožis, bet cigaretė. Kaitinomės apie porą valandų, per tą laiką mergaitė spėjo surūkyti virš 10 cigarečių. Nerūkė tik trumpą laiką, kol buvo vandeny. Ta proga prisiminiau minėtąjį tabako augintoją, kuris pats jau rūko apie 40 metų, iš ryto įėjęs į kambarį, kuriame buvo iš vakaro rūkyta, pasakė:

— Na, ir dvokia gi biauriai tos cigaretės.

Pagalvojau, argi ir ši jauna graži mergaitė turi panašų kvapą. Nors Sandūnuos kaitinasi apie 90% tie, kurie mėgsta švarą ir daug apie ją kalbą, bet prinešta atmatų daugiau negu Chicagos nešvariausiam paplūdimy.

A. Pupelis

Šuniško didvyrio pagerbimas

Tang, skotų šuo aviganis, kuris priklauso aviacijos kapitonui Dyer iš Denison, Tex., bus pagerbtas Chicagoje, kaip "garbingiausias iš šunų" šiame krašte.

Per pastaruosius 3 metus tas šuo yra keletą kartų išgelbėjęs mažus vaikus nuo automobilių suvažinėjimo, juos patraukdamas iš kelio. Už tai šis 65 svarų šuniškasis didvyris bus Morrison viešbuty apdovanotas auksо medaliu, $1,000 taupymo bonais, paauksuotu vedžiojamuoju diržu ir geru šunišku maistu vieneriems metams. Dovanas įteiks ugniagesių kapitonas J. J. McCarthy, pats turįs garbės medalį.

Krautuvė neturtingiems pirkėjams

Goodwill Industries nauja krautuvė atidaroma rugp. 19 d. 4612 S. Ashland Ave., tuo būdu šios firmos krautuves padidinant Chicagoje iki 6. Iki šeštadienio galima bus ten nusipirkti pigiomis kainomis vartotų drabužių ir smulkių baldų.

Šios krautuvės laikomos nepelno organizacijos, kuri parduoda prekes, sutaisytas invalidų, luošųjų.

Sunku indėnus sukrikščioninti

Kad ir daug pastangų padėta Amerikos indėnų tarpe paskleisti krikščionybei, kad ir daug misininkų pašventė savo gyvenimus, aiškindami krikščionybės dėsnius, bet dar ir šiandien Amerikos indėnų kolonijose į ją žiūrima, kaip į svetimą ir primestą religiją.

Štai kaip vienas religinių indėnų vadas, kuris laiko save vad. "Native American Church" nariu ir prisipažįsta esąs krikščionis, apibūdina savo santykį su Kristumi: "Pradžioje po pasaulio sukūrimo pats Dievas kalbėdavo žmonėms ir mokydavo juos, kaip reikia elgtis. Bet vėliau į baltųjų žmonių tarpą atėjo Kristus ir juos išmokė, kaip reikia elgtis . . . Nuo tada baltieji žmonės turi viską . . . O indėnai nieko negavo. Bet dar vėliau Dievas davė mums peyote; štai kaip mums pavyko surasti Dievą".

Šis indėnų religinio vado pareiškimas buvo padarytas ryšium su jo bažnyčios atstovų suvažiavimu Iowa valstybėje. "Native American Church" nariai savo apeigose vartoja vadinamąjį peyote, dykumų kaktuso ekstraktą, kuris nuo seniausių laikų yra indėnų mėgiama apsisvaiginimo priemonė. Cheminė jo sudėtis rodo, kad jame yra narkotikų. Jis skatinančiai veikia žmogaus dirksnius ir religinėse pagoniškųjų indėnų apeigose buvo naudojamas dar aztekų kultūros laikais.

Nors šiandien beveik visi Amerikos indėnai priklauso kuriai nors krikščionių bažnyčiai, bet jų religinis susipratimas išplaukia iš pagoniškųjų tradicijų, kurios nieko bendra neturi su baltojo žmogaus suracionalinta krikščionybe. Kritikuodami baltuosius krikščionis, indėnai teigia: "Baltasis žmogus meldžiasi iš knygų. Bet tai, ką jis kartoja, yra tik žodžiai jo lūpose. Bet mes kas kita. Peyote moko mus kalbėti iš širdies".

Vienas pagrindinių šios bažnyčios suvažiavime svarstytų punktų buvo tas, kad baltieji nori atimti iš jų peyote. Savo prakalbose religiniai vadai nusiskųsdavo: "Baltieji viską atėmė iš indėnų. Dabar misininkų pagalba jie nori atimti paskutinį mūsų turtą, mūsų priebėgą, mūsų religiją . . . "

Šitoks racionalizuotos krikščionybės susiejimas su socialine ir rasine problemomis Amerikos indėnuose yra būdingas. Nuo jo labai netoli ir prie kito teigimo, kuris šiandien populiarus Azijoje, būtent, kad krikščionybė yra baltojo žmogaus įrankis pavergti ekonomiškai silpnesnes tautas. Europos organizuotoje ir kovojančioje už savo teises darbininkijoje yra nesvetima nuomonė, kad krikščionybė Vakaruose yra valdančiosios klasės, buržuazijos, įrankis, padedąs jai išnaudoti darbo klasę.

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji lietuviška knyga

246 puslapiai—Kaina $2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apaštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatingai plačiai paliečia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukrauta pas autorių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platintojai gauna nuolaidą. Knygą galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią —viską rasi.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Modern 14 bed hospital in beautiful location in Northern Wisconsin has attractive vacancies for
REGISTERED GRADUATE NURSES
FOR GENERAL DUTY
Must be experienced or willing to acquire experience in operating room and / or delivery room.
- HOSPITALIZATION
- GOOD WORKING CONDITIONS
- PLEASANT ASSOCIATES

Conveniently situated 17 miles from Eagle River, 25 miles from Michigan Border.
Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and licensed or eligible for license in the State of Wisconsin.
Write, giving full details of education and experience to:
SUPERINTENDENT, NORTHWOODS HOSPITAL
PHELPS, WISCONSIN

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA TARNAITĖ
kreiptis 3351 So. Halsted Street, klauskite Mr. Pozin.
$35.00 į savaitę, kambarys ir išlaikymas. Du suaugę asmenys. Nereikės virti.

W O M E N
FOR GENERAL CANDY WORK;
opportunity to learn chocolate dipping — must speak and write English; day work; apply:
FANNIE MAY CANDY CO.
1137 W. Jackson Blvd.
Personnel office open Tuesday, Thursday, Friday 9 A.M. to 3:30 P.M.

Į LIETUVIŠKĄ valgyklą reikalingos moterys arba merginos, indų plovėjos ir padavėjos. 3206 S. Halsted St.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ENJOY BETTER
LIVING CONDITIONS
AND WORK IN
SKOKIE
CLOSER TO HOME
SHEET METAL
MECHANIC
AND HELPER
ALL AROUND
EXTERIOR — HEATING
METAL ROOFING
will pay over scale for experienced men, paid vacation and bonus.
CONTACT
BASSING SHEET METAL
& ROOFING CO.
Skokie, Ill. ORchard 5-4030

AUTOMATIC SPRING
COILER SET - UP MAN
Tiktai patyrusio.
Daug dirbama viršlaikio.
Švari, moderniška dirbtuvė.
3811 WEST LAKE STREET

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo detalus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave
GRovehill 6-4177

TAISAU skalbiamas mašinas, dulkių valytuvus ir šaldytuvus.
2117 So. Halsted St. HA 1-1038.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

MICHIGAN CITY, IND.
Gražioje miesto dalyje parduodamas geras 2 aukštų kampinis mūrinis namas. Pirmame aukšte yra 2 ir 3 kambarių apartmentai. Antrame—didelis 5 kambarių butas. Du atskiri furnasai, naujas garažas, visi patogumai. Gera renda. Savininkas apleidžia miestą, turi greitai parduoti, nupigins kainą. Adresas:
J. J. M.
1723 E. Michigan St.
Michigan City, Indiana,
Telef.: 2-3230

PARDUODAMAS 4 butų labai geras mūrinis namas 107 pėdų ilgio, du sklypai. Šildymas garu. 4 namai nuo katalikų bažnyčios ir 2 mokyklų. 2 butai laisvi, vienas visiškai atnaujintas.
1441 So. 50 Ave., Cicero, Ill.

BERWYN — PAJAMŲ CEMENTINIS BUNGALOW, 4-2-4 kamb. Alyva šildymas, 2 karų gar. Moderniškas. Pajamų $130 mėnesiui. 37 pėdų lotas. Arti 31-os ir Ridgeland. $18,500. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162

NETOLI ŠV. KAZIMIERO KAPINIŲ 2 miegamųjų, mūrinis 4 metų senumo namas. Automatinė alyva šiluma. Didelė Youngstown virtuvė, čerpių maudynės, po visu namu sausas beismontas, žieminiai langai ir sieteliai. Aptvertas kiemas. Netoli mokyklų, bažnyčių ir krautuvių. 10716 S. Drake CEdarcrest 3-4162

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

NAMŲ! NAMŲ! NAMŲ!
Turiu per du šimtus pirkėjų, ieškančių namų Marquette Pk., Brighton Pk. ir Bridgeporte. Savininkai, jeigu norit greito ir sąžiningo patarnavimo, praneškit man! Atvažiuosiu, apžiūrėsiu ir greitai parduosiu Tamstų namą!
Arti St. Louis ir 61st Pl. kampo dėl skyrybų parduodamas mūrinis bungalow, perdirbtas į du atskirus butus—3 ir 5 kamb. Yra gražus. Abu butai tušti—galima tuoj pat užimti. Kaina tiktai $15,500.
Parduodamas mūrinis 2 butų geram stovyje namas su pusiau įrengtu butu rūsy. Centralinis apšildymas su stokeriu. Dvigubas garažas. Arti Ogden Parko, Laflin prie Marquette Road. Visa kaina tik $17,500.
P. LEONAS
F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

1) NAUJAS MEDINIS 2 butų, 5 ir 4 kambarių namas. Už vieno bloko nuo Cicero Ave. ir 87th St. Artimas užmiestis. Labai rami vieta. Tyras oras, graži gamta. Sklypas 60x70. $12,800.
2) BRIGHTON PARKE medinis 2 butų, 5 ir 6 kambarių naujai įrengtas namas su pelninga maisto krautuve ir visais gerais įtaisymais. 2 mašinų garažas. Kaina tik $20,000.
3) MARQUETTE PARKE arti Western ir 67th Ct., didelis gražus 4 butų mūro namas. 2 butai furnišiuoti. Po visu namu rūsys. 3 mašinų mūro garažas. Mėnesinės pajamos $423. Įmokėjimas apie $10,000. Savininkas duos morgičius.
K. JUKNIS
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

APIE $2,000 ĮMOKĖTI
netoli 111 ir Pulaski. Naujas 4 kambarių namas, galima padidinti į 6 kambarius. Kabinetinė virtuvė, plytelių vonia. Kieto medžio grindys. Alyva arba gazu šildoma. Lotas 65 per 125. 3 blokai mokykla. $12,900 be rūsio. $13,900 su rūsiu.
PRescott 9-0872

RETOS PROGOS
1) Liuksusinis akmens plytų naujas, 3 metų ranch tipo namas su dvigubu garažu ant pusės akro sklypo. Kilimai nuo sienos iki sienos, užuolaidos, elektrinė virimo krosnis. Savininkas išsikelia į ūkį.
2) Roselande 2 aukštų namas su garažu. Vartotų automobilių biznis ir karų taisymo dirbtuvė. Parduoda dėl senatvės.
P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR
INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Padeda pirkti-parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus.
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros Klubas turės susirinkimą trečiadienį, rugp. 18 dieną, Hollywood Inn svetainėj, 2417 West 43rd St. Nariai prašomi dalyvauti.
—N. Wilcop, nut. rašt.